צענטרליגע יודישע משפחות פעראומגליכט בעת א שרפה אין לאדז

№ 166 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. פרייז 20 גראשען Lodzer Tageblat

לאָדזער טאָגעבלאַט

21-טער יאָהרגאַנג | 17 lipca 1928 r. | דינסטאג, כ״ט תמוז תרפ״ח | רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטרקאָווער 101. טעלעפאָן: פון רעדאקציע 57, פון אדמיניסטראציע 47

אויסערגעוועהנליכע היצען אין אייראָפּא

שרעקליכע באַהן-קאַטאַסטראָפע אין דייטשלאַנד

50 גראַד היץ אין וויען

געוואַלדיגע היצען אין גאַנץ אייראָפּא. — צענדליגער מענשן דערטרונקען געוואָרען

וואַרשאַ (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די היצען זענען אין גאַנץ פּולען און אויך אין וואַרשאַ געווען גרעסער ווי אין די פריהערדיגע טעג. דער עולם האָלט זיך אין דער וויכסעל און פּ׳טריגקט. הייט זענען ווידער 4 פערזאָן דערטרונקען געוואָרען דערונטער דער 18-יעהריגער יודישער יונגערמאַן יוסף רעזענבערג.

ווין, 16 יולי (אַטע) הייט איז די היץ געווען נאָך שטאַרקער ווי אין די פריהערדיגע טאָג און דערגרייכט ביז 50 גראַד צעלזיוס אין דער זון. אין משך פון הייגיגען טאָג זענען 16 פערזאָן דערטרונקען געוואָרען אין דונאַי. אין פערזיגע שטאָדט-שולען זענען אויסגעבראָכען שרפות אין 11 פאַלען האָט מען נעמוזט אַרויסרופען די פייערלעשער.

ברלין, 16 יולי (פּפּ.) הייט האָט די היץ דערגרייכט 33 גראַד. אין משך פון נעכטיגען טאָג האָבען זיך געפאָדען אין די אַזערעס אַרום ברלין 70,000 מאַן. 9 פערזאָן זענען דערטרונקען געוואָרען.

פאַריז, 16 יולי (פּפּ.) די היצען וואָרען וואָס אַ טאָג גרעסער. נעכטען האָט די היץ דערגרייכט ביז 45 גראַד.

לאָנדאָן, 16 יולי (פּפּ.) פון טאָג צו טאָג ווערען די היצען גרעסער. הייגט האָט די היץ דערגרייכט ביז 64 גראַד. מ׳רעכענט, אַז די היצען וועלען נאָך אָנהאַלטען אייגיגע טעג.

קאַטאַסטראָפע אויף אַ שרפה איז אַ צוג

11 הרוגים, 15 שווער אויף אייגיגע צענדליג לייכט פערוואונדעטע

ברלין, 16 יולי (א. ו.) פון מינכען איז מען מודיע וועגען אַ שרעקליכער באַהן-קאַטאַסטראָפע, וועלכע איז פאָרגעקומען נישט ווייט פון מינכענער וואַלד. ווען דער שנעל-צוג וואָס איז געגאַנגען קיין אויגוסטבורג איז נאָר אַרויסגעפאָרען פון מינכען, האָט ווער פון די פאַסאַזשירען געצויגען בײַם האַמולעץ צוליב וואָס דער צוג האָט זיך אָפּגעשטעלט. אין אַ מינוט שפּעטער איז אָנגעקומען אַ צווייטער שנעל-צוג און איז אַרויף מיט דער גאַנצער קראַפט אויף דעם שטעהענדיגען צוג. די מאַלען פון דער קאַטאַסטראָפע זענען געווען מורא׳דיגע.

ביידע אונטערשטע וואַגאָנען פון דעם שטעהענדיגען צוג זענען צושמעטערט געוואָרען אויף שטיקלעך. די לופט איז פול געוואָרען מיט קרעכצען פון הילפס-רופען פון די אונגליקליכע פּאַסאַזשירען. די רעטונגס-עקספּעדיציע, וואָס איז תיכף אָנגעקומען פון מינכען האָט געפיהרט איהר רעטונגס-אַקציע בײַם ליכט פון רעפלעקטאָרען, מחמת ס׳איז געווען בײַנאַכט און די בעלייכטונג אין בײַדע באַהנען איז קאַליע געוואָרען. מיט דער הילף פון זויער-שטאָף האָט מען געגומען צושניידען די צובויגענע מעטאַל פון די וואַגאָנען, כדי אַרויסצוטרעטען די פּאַסאַזשירען. אין דעם מאָמענט האָבען געפלאַצט אין צוג די גאַז-רעהרען און ס׳איז פאָרגעקומען אַ גאַז-אויסבריך פון וואָס ס׳האָבען אָנגעהויבען צו ברענען אַ ריזיגע וואַגאָנען.

אַ ריזיגע וואַגאָנען זענען אַרומגעכאַפּט געוואָרען פון די פלאַמען און די פּאַסאַזשירען האָבען געדרופען פערצווייפעלט נאָך הילף. די אַרויסגערופענע פעערלעשער האָבען ליקווידירט די שרפה. רעזולטאַט האָט מען שוין אַרויסגעשלעפּט 9 פּאַסאַזשירען וואָס זענען פערברענט געוואָרען אויף קול. 15 פערזאָן ראַנגלען זיך מיט׳ן טויט, אייניגע צעהנדליג פּאַסאַזשירען זענען שווער פערוואונדעט. אונטער פון די פּאַסאַזשירען איז אַרויסגעשפּרונגען פון וואַגאָן-פענסטער, ווען ער איז אינגאַנצען גרונען געוואָרען צרונגענומען מיט פלאַמען. אַ ששיק צייט איז ער געשאַפען דערנאָך איז ער אַנידערגעפאַלען אַ טויטער. מ׳רעכענט, אַז די צאָהל אומגעקומענע איז נאָך מיעל גרעסער.

מיאוס׳ער בלבול פון לודענדאַרפ׳ס אַרגאַן אויף „בני ברית״

ברלין. (טעלעגר. דורך יט״א) דער פעלקישער לייטע-אָרגאַן פון לודענדאָרפ׳ס פּאַרטיי „די דייטשע וואָכענשריפט״ פערשפּרייט אַן אומגעלומפּערטע הערעגלאָגן אויף „בני ברית״-לאָזשען און אַנדערע מאַסאָנישע אָרדענס, אַז זיי זאָלען כלומרשט האָבען אויף אַ קאָנפערענץ אין מאַרינבאַד בעשלאָסען צו ערמאָרדען אַ לודענדאָרף. די דעמאָקראַטישע פּרעסע מעראַורסמלט שאַרף די דאָזיגע שקרים.

50 גראַד היץ אין וויען

געוואַלדיגע היצען אין גאַנץ אייראָפּא. — צענדליגער מענשן דערטרונקען געוואָרען

וואַרשאַ (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די היצען זענען הייגע אין גאַנץ פּולען און אויך אין וואַרשאַ געווען גרעסער ווי אין די פריהערדיגע טאָג. דער עולם האָלט זיך אין דער וויכסעל און פּ׳טריגקט. הייגט זענען ווידער 4 פערזאָן דערטרונקען געוואָרען דערונטער דער 18-יעהריגער יודישער יונגערמאַן יוסף רעזענבערג.

ווין, 16 יולי (אַטע) הייגט איז די היץ געווען נאָך שטאַרקער ווי אין די פריהערדיגע טאָג און דערגרייכט ביז 50 גראַד צעלזיוס אין דער זון. אין משך פון הייגיגען טאָג זענען 16 פערזאָן דערטרונקען געוואָרען אין דונאַי. אין פערזיגע שטאָדט-שולען זענען אויסגעבראָכען שרפות אין 11 פאַלען האָט מען געמוזט אַרויסרופען די פייערלעשער.

ברלין, 16 יולי (פּפּ.) הייגט האָט די היץ דערגרייכט 33 גראַד. אין משך פון נעכטיגען טאָג האָבען זיך געפאָדען אין די אַזערעס אַרום ברלין 70,000 מאַן. 9 פערזאָן זענען דערטרונקען געוואָרען.

פאַריז, 16 יולי (פּפּ.) די היצען וואָרען וואָס אַ טאָג גרעסער. נעכטען האָט די היץ דערגרייכט ביז 45 גראַד.

לאָנדאָן, 16 יולי (פּפּ.) פון טאָג צו טאָג ווערען די היצען גרעסער. הייגט האָט די היץ דערגרייכט ביז 64 גראַד. מ׳רעכענט, אַז די היצען וועלען נאָך אָנהאַלטען אייגיגע טאָג.

קאַטאַסטראָפע אויף אַ שרפה איז אַ צוג

11 הרוגים, 15 שווער אויף אייגיגע צענדליג לייכט פערוואונדעטע

ברלין, 16 יולי (א. ו.) פון מינכען איז מען מודיע וועגען אַ שרעקליכער באַהן-קאַטאַסטראָפע, וועלכע איז פאָרגעקומען נישט ווייט פון מינכענער וואַלד. ווען דער שנעל-צוג וואָס איז געגאַנגען קיין אויגוסטבורג איז נאָר אַרויסגעפאָרען פון מינכען, האָט ווער פון די פּאַסאַזשירען געצויגען בײַם האַמולעץ צוליב וואָס דער צוג האָט זיך אָפּגעשטעלט. אין אַ מינוט שפּעטער איז אָנגעקומען אַ צווייטער שנעל-צוג און איז אַרויף מיט דער גאַנצער קראַפט אויף דעם שטעהענדיגען צוג. די מאַלען פון דער קאַטאַסטראָפע זענען געווען מורא׳דיגע.

ביידע אונטערשטע וואַגאָנען פון דעם שטעהענדיגען צוג זענען צושמעטערט געוואָרען אויף שטיקלעך. די לופט איז פול געוואָרען מיט קרעכצען פון הילפס-רופען פון די אונגליקליכע פּאַסאַזשירען. די רעטונגס-עקספּעדיציע, וואָס איז תיכף אָנגעקומען פון מינכען האָט געפיהרט איהר רעטונגס-אַקציע בײַם ליכט פון רעפלעקטאָרען, מחמת ס׳איז געווען בײַנאַכט און די בעלייכטונג אין בײַדע באַהנען איז קאַליע געוואָרען. מיט דער הילף פון זויער-שטאָף האָט מען געגומען צושניידען די צובויגענע מעטאַל פון די וואַגאָנען, כדי אַרויסצוטרעטען די פּאַסאַזשירען. אין דעם מאָמענט האָבען געפלאַצט אין צוג די גאַז-רעהרען און ס׳איז פאָרגעקומען אַ גאַז-אויסבריך פון וואָס ס׳האָבען אָנגעהויבען צו ברענען אַ ריזיגע וואַגאָנען.

אַ ריזיגע וואַגאָנען זענען אַרומגעכאַפּט געוואָרען פון די פלאַמען און די פּאַסאַזשירען האָבען געדרופען פערצווייפעלט נאָך הילף. די אַרויסגערופענע פעערלעשער האָבען ליקווידירט די שרפה. רעזולטאַט האָט מען שוין אַרויסגעשלעפּט 9 פּאַסאַזשירען וואָס זענען פערברענט געוואָרען אויף קול. 15 פערזאָן ראַנגלען זיך מיט׳ן טויט, אייניגע צעהנדליג פּאַסאַזשירען זענען שווער פערוואונדעט. אונטער פון די פּאַסאַזשירען איז אַרויסגעשפּרונגען פון וואַגאָן-פענסטער, ווען ער איז אינגאַנצען גרונען געוואָרען צרונגענומען מיט פלאַמען. אַ ששיק צייט איז ער געשאַפען דערנאָך איז ער אַנידערגעפאַלען אַ טויטער. מ׳רעכענט, אַז די צאָהל אומגעקומענע איז נאָך מיעל גרעסער.

מיאוס׳ער בלבול פון לודענדאַרפ׳ס אַרגאַן אויף „בני ברית״

ברלין. (טעלעגר. דורך יט״א) דער פעלקישער לייטע-אָרגאַן פון לודענדאָרפ׳ס פּאַרטיי „די דייטשע וואָכענשריפט״ פערשפּרייט אַן אומגעלומפּערטע הערעגלאָגן אויף „בני ברית״-לאָזשען און אַנדערע מאַסאָנישע אָרדענס, אַז זיי זאָלען כלומרשט האָבען אויף אַ קאָנפערענץ אין מאַרינבאַד בעשלאָסען צו ערמאָרדען אַ לודענדאָרף. די דעמאָקראַטישע פּרעסע מעראַורסמלט שאַרף די דאָזיגע שקרים.

צענטר. סוחרים און פאַבריקאַנטען-פערבאַנד

אויף לאָדזער וואַיעוואָדזטוואָ פּיעטריקאָווער 10.

דורך אַ סטאַטוטען פערזאָהן האָבען די מאַסגעבענדע פּערזאָנען פערלאַנגט נאָכאַמאָל דורכצופיהרען די וואַהלען אין אונזער פערבאַנד. מיר מעלדען אונזערע מיטגלידער, אַז הייגט, דינסטאָג, דעם 17. יולי 1928, 6 אַ זייגער נ״מ אין ערשטען מערמין און 8 אַ זייגער אין אָהענד צום צווייטען מערמין, קומט אַר אין מעראַנגס-לאָקאַל

אַנ׳אויסערגעוועהנליכע

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאַמלונג, 2) וואַהלען פון אַ פּרעזיצענטען, 3) ענדערונג פון סטאַטוט, 4) בודזשעט אויפ׳ן יאָהר 1928, 5) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג, שידס-נעריכט און רעוויזיאָנס-קאָמיסיע.

בעמערקונג: די פּרוסנעשיקטע אייגלאַדונגען זענען גילטיג אַלס אויטהענטישע-קאַרטען.

די פערוואַלטונג.

ענטשולדיגונג

כ״בעט ענטשולדיגונג בײַ מרוי שבע מיימעלעכים פאַר מיין נישט-אָפּזאָגען אויסדרוק. בעת איך האָב זיך געפינען אין אַ אויפגערעגטען צושטאַנד. אַלס ציכטן פון חרטה שטענד איך לטובת דעם פעראַיין „עזרת אחים״ 40 זלאָטעס. איך פערזיכער, אַז אַזעלכעס, וועט מעהר נישט פּאַרקומען. גלייכצייטיג דריק איך אויס מיין אייניגשטען דאַנק די ג׳ ה״ה, יעקב נייטאַן, ישעי׳ זילבערשטיין, זיגמוי״ל פּיסטענבערג, סענדער סלאַוואָווסקי אַ דאַנק זעהר געטרייע. פערמיטלונג איז דער סכום ליקווידירט געוואָרען

ה. ווידאַווסקי.

Dr. P. Klinger

ספּעצ.-אַרצט פאַר הויט-האָר-און געשלעכטס-קראַנקהייטען

היילט מיט קוואַרץ-לאַמפּען.

אַנדזשעיעוויטש 2, טעל. 88-28.

עמפּ אַן טעגליך פון 1,30 ביז 2,30 פאַר דאַמען. און פון 6—8 אָה. פאַר מאַנער. זונטאָג פון 10—12 פאַרמ.

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויגען, נאָז, מאַנדלען און לונגען-קראַנקהייטען

מאַנסאַנמיינער 9, טעלעפאָן 68-55.

שפּרעכשטונדען 12—2 און פון 5—7.

געסטס פון אַן אין לעסטיגע זעפּרוסטער 17 פון אַ ביז 3 אַ זייגער און פון 8 אַ זייגער אָנגעפאַנגען. 96

Dr. med. DONCHIN

ספּעציאַל-אַרצט פאַר אויגען-קראַנקהייטען.

צוריקגעקומען הייגען פוילען.

נעמט אַן מאָנטאָג, דינסטאָג, מיטוואָך און דאָנערשטאָג פון 10 ביז 1 און פון 4—7 נאָכמ.

מאַניושקי 1 Moniuszki טעל. 97-9.

דאַנקזאָגונג

דעם עלטסטען פעלדשער

ה׳ ברוך יאַסקאָוויטש

פאַר זיין מיתפולער מעדיציניש-אַנהענדלונג בעת מיין בעזוך אין לאָדז דריק איך אויס מיין האַרציגסטען דאַנק

סידניי זינגער

פערוואַלטונג-מיטגליד און קאַסיר פון די לאָדזער יאַנגמענס אין ניו-יאָרק.

משתתפים אנחנו בצערם של משפחת חבר ודידנו הנכבד

מר יוסף מנחם

ראַטבאַרד ז״ל

שנפטר וחובל לקברות בעיר ברלין, ומברכים אותם בברכת „המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים״.

ועד התלמוד תורה

ע״ש חרחגה״צ ר׳ אלי׳ חיים מייזל צ״ל

אַ פעהיגע אינקאַסענטקע

פאַר אַ גרעסערע געזעלשאַפטליכער אינסטיטוציע ווערט געזוכט.

אָפּערטען אין אדמיניסטראַציע פון „לאָדזער טאָגעבלאַט״ אונטער „א. א.״

אַהאַרציגע זייט געזונד!

סידני זינגער.

בעת מיין בעזוך אין לאָדז זיזאַמען מיט מיין חבר

מאַקס אָבערמאַן,

האָבען מיר אין דער פרעגדליכער בעגלעטונג פון

רעד. ע. האַמבורסקי

בעזוכט די אונטענדערמאָנטע אינסטיטוציעס, וועלכע מיר האָבען פערטיילט 1400 דאָלאַר, וואָס מיר האָבען געהאַט אין אונזער רשות צו פערטיילען פאַר פאָלגענדע אינסטיטוציעס:

רעטונגס-קאָמיטעט	300 דאָלאַר
העלענובעס	100 „
„לינת הצדק״	100 „
„לינת הצדק״	100 „
„אוזדראַוויסקאַ״	100 „
וועכנערין-קלייניק, טאַרגאַווא 13	100 „
יתומים-הויז, זגערזשער 40	100 „
פּאַלנאַצנאַ 38	100 „
מושב זקנים	100 „
„חסד של אמת״	75 „
ת״ת של הרב מייזל	50 „
„הרצליה״	50 „
„יבנה״	50 „
עזרת אלמים	25 „
הערץ-אַבראַנסע	25 „
פּאַראַליטיקער בײַם דאַבראַטשינאַשטש	25 דאָלאַר
צוזאַמען	1400 דאָלאַר

צו מיין אָפּזאָהן פון מיין האַרציגער בעגלייטונג קיין ניו-יאָרק דאַנק איך די פאָרשטעהער פון די אינסטיטוציעס, דער רעדאַקציע און אדמיניסטראַציע פון „לאָדזער טאָגעבלאַט״ בעזונדער דעם רעד. ע. האַמבורסקי פאַר זיין ענערגישער מיטהילף אין אונזער אַרבעט, ווי אויך אַלע מיינע פריינד פאַר דער וואַרימער אויפנאַהמע, און זאָג זיי אַלע אַ האַרציגען זייט געזונד!

מיט גרוס

סידניי זינגער

פערוו. מיטגל. און מאַטיר פון די לאָדזער יאַנגמענס אין ניו-יאָרק.

פון די אויבענדערמאָנטע פּראָטאָקאָלן האָבען מיר בעקומען צוגעשיקט דאַנק-בריף אויסגעפאָלגט מיט בעשטעטיגונגען אויף די דערהאַלטענע סומעס.

מיט כבוד סידניי זינגער.

בעמ.: ה׳ סידניי זינגער פאָהרט אָפּ מאָרגען מיטוואָך, דעם 18-טען יולי פון קאַלישער באַהן-הויף 11 אַ זייגער אָוונד.

„קראסין" אויפגענומען טשוכנאווסקי'ן און זיינע חברים

רוסישע רעגירונג זיך אפגעזאגט צו נעהמען געלד פאר איהר רעטונגס-אקציע

מאסקווא, 16 יולי (יולי סט. צום „ל. ט.") דער רוסישער אמט-ברעכער „קראסין" האט גערעטעוועט דעם רוסישען פליהער טשוכנאווסקי און זיינע 4 גזהילפען שוכנאווסקי און זיינע חברים געפינען זיך שוין אויפ'ן דעק פון דער שיף.

מ ע ל א נ ד 16 יולי (אטע) „קראסין" אויסגעגעבען דאס וויטערדיגע זוכען אלעקסאנדריס גרופע. דער רוסישער אמט-ברעכער געפינט זיך נעבען דער אינזעל בראק, וואו ער זוכט דעם קערפער פון מראָ. מאלמגרען.

א ס ל א 16 יולי סט. די קלאנגען, אז אמונדסען איז געווארען אפגעטונען אין מ'האט איהם גערעטעוועט, האבען זיך ארויסגעוויזען פאלש. אויך די ידיעה, אז מ'האט געפונען אלעקסאנדריס גרופע איז נישט ריכטיג.

די דאזיגע קלאנגען נעהמען זיך דערפון, דאס נאנזען האט דורכ'ן רדיאָ איבערגעבען דעם רוסישען אמט-ברעכער, „קראסין" זאגט השערות, בנוגע דעם ארט, וואו מ'געפינט זיך אלעקסאנדריס גרופע. אמעריקאנישע רדיאָ-סטאציעס האבען דעריבער על פי שעות געזאגט, אז דאס מעלדעס דער רוסישער אמט-ברעכער, אז מ'האט שוין געפונען אלעקסאנדריס גרופע.

מ ע ל א נ ד, 16 יולי (אטע) פון גוט-אינפארמירטע קרייזען גוט מען איבער, אז די סאוויעטען-מאכט האט אָפּגעהערט דעם פארשלאג פון דער אטאליענישער רעגירונג, וועלכע האט ערקלערט, אז זי וויל דעקען די הוצאות פון „קראסין". די מאסקווער רעגירונג מאטיווירט איהר אָפּזאג דערמיט, דאס איהר רעטונגס-אקציע האט זי געפיהרט צוליב די וויטאמינישע מאטיוען און זי וויל נישט דערפאר קיין עוז בעלייגונג.

מ ע ל א נ ד, 16 יולי (אטע) נעב. נאבילע פרוי חאט ערהאלטען א טעלעגראמע פון איהר מאן, אין וועלכער ער בעט, אז זי זאל אנהויבען אנ'אקציע צו זאמלען א כאלאס-פאנד פאר די נערעטונגס רעטונגס פון „איטאליא".

ר י ם, 16 יולי (אטע.) דער גערעטונגס קאמיטעט פארא גיט איבער אלגעמיינע אינטערעסאנטע אינצעלהייטען וועגען זיין רעטונגס-אקציע אויפ'ן אמונדס. הערלעניג צוקומען מיט זיינע הינד צו דער אינזעל מאון, האט איהם אין מיטען ווארב אויסגעפעהלט שבעה. די אמונדסענע הינד האבען זיך דאן געהערסן אויפ'ן צוזעטען און געזעטען געגעזעטיגט זיך אויפרעגען. פארא האט דאן דערשעטען צוויי הינד און זייער פליט האט ער געגעבען די איבערגעבליבענע הינד, שפעטער האט ער דערשעטען די געבליבענע הינד כדי צו הישען פאר צוגעטען.

ערד-ציטערניש איז סמירנא

ח י ע ן, 16 יולי (אטע.) אין סמירנא איז פארגעקומען א נעהמלדיגע ערד-ציטערניש. צעהנדליגער הייזער זענען אומגעפאלען 5 מערזען זענען דער'הרגעט געווארען און אחיגע צעהנדליג מערזאנדעס.

„בלויער אינטערנאציאנאל" איז רוסלאנד

ענטדעקט אנ'אנטיסאוויעטישע ארגאניזאציע איז לענינגראד

ר י גא, 16 יולי (אטע) פון מאסקווא איז מען מודיע, אז דער ג.פ.א. האט אנטדעקט א גרעסט-מערצווייגיגע אנטי-סאוויעטישע ארגאניזאציע, וועלכע האט געהאט איהר צענטראלע אין לענינגראד. די ארגאניזאציע האט זיך גערופען „דער בלויער אינטערנאציאנאל". דער בלויער אינטערנאציאנאל איז געשטאנען אין פערבינדונגען מיט'ן אמעריקאנער קו-קלוס-קלאן. מיט די איטאליענישע פאשיסטען און א רייה איטאליענישע פאשיסטען און א רייה אנדערע אויסלענדישע ארגאניזאציעס אלע מיט'גלידער פון „בלויען אינטערנאציאנאל" זענען ארעסטירט געווארען

פראנקרייך אנגענומען שעלאג'ס שלום-פראיעקט

פ אר ו ז, 16 יולי (סט.) די פראנצויזישע רעגירונג האט אנגענומען אויף תשובה אויף קעלאג'ס שלום-נאמען. אין פרינציפ נעמט אז די פראנצויזישע רעגירונג דאס נאנצען מעקסט פון קעלאג'ס שלום-פראיעקט. דערפון האט אויך פראנקרייך בעטעלקט פארט, און הקל-לען מ'הערען געטאלט גשומטע פארטעס האלטען וועגען זעלבסט-פערמיטירונג פון לאנד, אדער קומען צו הולף פראנקרייך רעכ'ס פערבונדעטע, אויב מ'הערט אויף זיי אנגעלאגן.

ווידער א פאליטישער מארד איז יוגאסלאוויען

ב ע ל ג ר א ד, 16 יולי (סט.) דער אדר פחדער פון מאקעדאנישע לעגיאנערען, אמתאן מנאלאווסקי און ארבעטער אנטאן אנטאנאווסקי.

עדיקאז און פארד שטיצען הובער'ס קאנדידאטור

צ י נ צ י נ א ט, 16 יולי (סט.) ארטסאן און פארד האבען ארקלערט, אז זיי וועלען אונטערשטיצען די קאנדידאטור פון הובער'ן אויפ'ן אמט פון פרעזידענט-שטאט.

טוסף אפאטאשאן נגעקומען קייז רוסלאנד

מ ס ק ו א, (טעלעגר. דורך יס"א) פון קארקאו שרייבט מען מיר, אז אין איז אנגעקומען דער בעקאנטער יודישער שריפטשטעלער יוסף אפאטאשו. אפאטאשו בעזוכט דאס ערשטע מאל רוסלאנד, נאך דער רעהאבילאציע.

ליטהישע פאשיסטען פאגראמירט א יודיש שטעטעלע

ק ע ד נ א, (טעלעגר. דורך יט"א) אין שטעטעלע יאנישאוו שאולער קרייז האבען א גרופע ליטווישע פאשיסטען, מיטגלידער פון פערבאנד „דער אויערגער וואלף" ארויסגעלאפען פרעמדע אנטי-יודישע אונרוהען, וואס האבען זיך סערטאנ-דעלע אין א אמת'ן פאגראם.

לויט די ביז-איצטיגע ידיעות זענען 30 יודען סערוואונדעט געווארען. פיל געשעפטען און וואוינונגען זענען צוראבירט געווארען.

כדאי צוצוגעבען, אז די זעלבע מאנדעט האט מיט א צט צוריק געמאכט א פאגראם שטעטעל פרעני.

רעזולטאט פון די קהלה-וואהלען אין ביאליסטאק

ב י א ל י ס ט א ק, (טעלעפאניש) דער רעזולטאט פון די קהלה-וואהלען, וואס זענען פארגעקומען חתונטיגען זונטאג, איז פאלגענדער, ציוניסטען — 3; אגודה — 3; בונד — 3; האנדווערקער — 3; סוחרים — 1; קלענטענדלער 2; ארימער קוואר-טאל — 2; דעמאקראטען — 1; בתי מדרשים — 4; מזרחי — 1; אין גאלאן (א מארשטאדט) 1 מאנדאט.

גרויסע שרפה אין מלאווע

א גאנץ דארף אזעק מיט'ז דויך

דער היזם בעטרעפט א האלבען מיליאן זל.

מ ל א ו ע (טעלעפאניש) אין דער פערגאנגענער נאכט איז אויסגעבראכען א שרעקליכע שרפה אין דארף רונגאוו בעי מלאווע. אין משך פון אנגעגעבע שעה איז פארנאנען דארף געשטאנען אין פלאמען.

30 הייזער זיינען אויפגעגאנגען מיט דו ווירטשאפטען. מען זיינען אויך פארברענט געווארען. דער שאדען בעטרעפט א האלבען מיליאן זל.

—=0=—

ווי אזוי צאהלען אומזאץ-שטייער

רעפרעזענטאנטען פון אויסלענדישע פירמען?

(פ) די שטייער-מאכט האט בשעתו ערקלערט, אז א אויסלענדישע פירמע, וואס האט אין לאדז א שטענדיגען פאר-שטעהער וואס פארקויפט זיי איהרע פחורות און ער בעקומט דערפאר פרא-וויזיע פון צאהלען אומזאץ-שטייער, וועס ווערט צוגערעכענט צום אומזאץ פון איהר האנדעלס-אגענטור.

איצט האט די שטייער-מאכט בשעתו ערקלערט, אז א אויסלענדישע פירמע, וואס האט אין לאדז א שטענדיגען פאר-שטעהער וואס פארקויפט זיי איהרע פחורות און ער בעקומט דערפאר פרא-וויזיע פון צאהלען אומזאץ-שטייער, וועס ווערט צוגערעכענט צום אומזאץ פון איהר האנדעלס-אגענטור.

איז נוגע בלויז יענע פירמעס, וואס בע-קומען פראוויזיע פון די פירמעס אויפ'ן פון די סחורות, וואס זיי פארקויפען אין לאנד דירעקט דעם אנגעהמען, קען פער-מישלונג פון איהר האנדעלס-פארשטע הערשאפט.

דאגעגען אנדערע האנדעלס-רעפרעזענ-טאנטען פון אויסלענדישע פירמעס אנע-לען בלויז אומזאץ-שטייער פון דער גרויס פון דער פראוויזיע.

2 גרויסע לאדזער פאבריקען ווערען געשטעלט אויף א ליציטאציע.

(ל) די קרעדיט-געזעלשאפט פון דער פאלנישער אנדרעסערע, וואס פרטיגלט די אנדרעסערעלער דאלארען הלוואות אויף ד זעלבע פערגנגען ווי עס קרי-גען די שטאטלשע און דארפישע קרע-דיט געזעלשאפטען, האט געשטעלט אויף ע ליציטאציע 2 לאדזער פאבריקען, וועל-כע האבען נישט געצאהלט א פול פון דער דאטע פון יולי און פארנען יאהר און יאנואר ד. י. די קרעדיט-אנ-ציע ווערט געמאלט די פאברוק פון דער פירמע „ווילהעלם לורענס", וואס אז שליסיג 69 מיליאן דאלאר. די לוזו-מציע וועט פארקומען דעם 19 סעפטעמ-בער פון דער סומע 102 מיליאן דאלאר בעטם רעשענט אמסאן און לאדז.

מיט אמת שטייער וועט בעטם זיין, בען רעשענט פארקומען די ליציטאציע פון דער אמונטער פירמע „מאקסימי-ליאן שופער אמג. גען." וואס אונ של-דוג 80 מיליאן דאלאר. די ליציטאציע וועט געמאכט אויף א כאסע פון 60 מיליאן דאלאר.

מאמוניקאט פון זשורנאליסטן-סינדיקאט.

חמינ, 6 א ציגער נאכט. קומט אויר אין לעקאל פון דער מורח-אגענטור, זא-כאדניא 72 אנ'אויסערגעוועהנליכע אל-געמיינע פערזאמלונג פון זשורנאליסטען-סינדיקאט. צוליב דער וויכטיגקייט פון די פראגען, וועס דארפען בעהאנדעלט ווערען, איז אונפעדינגט נויטווענדיג, אז אלע מיטגלידער פון זשורנאליסטען-סינ-דיקאט זאלען זיין אנוועזענד.

די פערוואלטונג.

הויזער-פערוואלטונגען

מיט גלייכצייטיגער ערלעדיגונג פון שטייער-זאכען איבערנעמען גוט פראקטיצירטער פערוואלטער, בעסטע רעפערענצען.

Ch. Regenwetter

Häuserverwaltungen & Bücherrevisionen
Berlin S. 14, Alte Jacobstr. 47.
Telefon: Dönkoff 4337.

די נעכטיגע גרויסע היץ

פיל מענשען פערשלאפט געווארען און פאנאמאוויע האט זיי געמוזט ערטיילען הילף.

(—) נעכטען האט אין לאדז אין ווידער געהערשט א שרעקליכע היץ.

ארום 12 מיטאג איז געווען 39 גראד צעלזיוס געווייסע מאמענטען שפעטער זענען 42. אין די גאסען איז געווען אזא שטיקענדע הויפ, אז ס'איז אונ-מעגליך געווען זיך דורכצוקעמען. דער פערקעהר אין שטאדט איז דעריבער בע-הינדערט אין די מיטאג שעהן געווען א שווערער.

אין משך פון טאג איז די מעגאמאוויע ארויסגערופען געהערען מעהרערע מאל צו פערזאנען, וועס זענען פערשלאפט געווארען פון דער היץ.

די מיטטען מענער זענען נעכטען בגאנגען אין היטען א גרויסע צאהל יונגעלעט איז אויך געגאנגען אין פא-ריגארקעס.

אזעלכע היצען גדענקען נישט די עלטסטע מענשען אין שטאדט. אין פוילען זאגט מען איז נאך קיינמאל אזוי המס נישט געווען.

* * *

לויט די עס מעלדעט „פיס" (פוילי-שער מעטעאראלאגישער אינסטיטוט) וועט המיגט זיין נאך המטער מיט נעכטען.

ערד-ציטערניש אין סמירנא

ח י ע ן, 16 יולי (סט.) אין סמירנא איז פארגעקומען א נעהמלדיגע ערד-ציטערניש. צעהנדליגער הייזער זענען אומגעפאלען 5 מערזען זענען דער'הרגעט געווארען און אחיגע צעהנדליג מערזאנדעס.

„בלויער אינטערנאציאנאל" איז רוסלאנד

ענטדעקט אנ'אנטיסאוויעטישע ארגאניזאציע איז לענינגראד

ר י גא, 16 יולי (אטע) פון מאסקווא איז מען מודיע, אז דער ג.פ.א. האט ענטדעקט א גרעסט-מערצווייגיגע אנטי-סאוויעטישע ארגאניזאציע, וועלכע האט געהאט איהר צענטראלע אין לענינגראד. די ארגאניזאציע האט זיך גערופען „דער בלויער אינטערנאציאנאל". דער בלויער אינטערנאציאנאל איז געשטאנען אין פערבינדונגען מיט'ן אמעריקאנער קו-קלוס-קלאן. מיט די איטאליענישע פאשיסטען און א רייה איטאליענישע פאשיסטען און א רייה אנדערע אויסלענדישע ארגאניזאציעס אלע מיט'גלידער פון „בלויען אינטערנאציאנאל" זענען ארעסטירט געווארען

דיר. פון פאזנאנסקי'ס פאבריק

ווייל נישט אנטיילנעמען איז א קאנפערענץ ביים ארבייטס-אינספעקטאר

וואי עוואדא זאל אינטערווענירען איז דעם ענין

(§) ווי מער האבען שוין מיטגעטיילט האט דער ארבייטס אינספעקטאר ח ווערשוקאווסקי אויף געסטערן אויפגע-רופען א קאנפערענץ מיט די פאבריק-שטער פון די ארבייטער פערטרעטער פערטרעטונג און דער דורשקייט פון פאזנאנסקי'ס פאב-ריק, כדי צו לוקווידירען דעם סכסוך און די מיינונגען פון ארבייטער פון דער שפינערעי זאלען נישט מלטען אויף ברויט.

צו דער קאנפערענץ זענען געקומען די פארשטעהער פון אלע 8 ארבייטער פערטרעטונגען. אויך געטלטען התגרעט פון פאזנאנסקי'ס ארבייטער, וועלכע האבען נ'פ.א. אויפ'ן ארבייטער אינטערנאציאנאל". דער בלויער אינטערנאציאנאל איז געשטאנען אין פערבינדונגען מיט'ן אמעריקאנער קו-קלוס-קלאן. מיט די איטאליענישע פאשיסטען און א רייה איטאליענישע פאשיסטען און א רייה אנדערע אויסלענדישע ארגאניזאציעס אלע מיט'גלידער פון „בלויען אינטערנאציאנאל" זענען ארעסטירט געווארען

(§) ווי מער האבען זיך דער אינספעקטאר פון ארבייטס אינספעקטאר פון ארבייטס אינספעקטאר, אז דו פאבריק אויפגע-הערט צו ארבייטען. דו פאזנאנסקי'ס פאב-ריק איז דער דרייטער פון פאזנאנסקי'ס פאב-ריק, פון וועלכע דעם סכסוך און דו מיינונגען פון ארבייטער פון דער שפינערעי זאלען נישט מלטען אויף ברויט.

דער ברוך האט ארויסגערופען אנרוהע אין ארבייטער. דו פאזנאנסקי'ס פאב-ריק איז דער דריטער אונטערנעהמען אין דער שפינערעי, אין וועלכע דער אינספעקטאר האט אויפגערופען אנרוהע. אין דו פאבריק האט נישט מיטגעטיילט, אז דו פאבריק האט נישט מיטגעטיילט דו לוין-טאריף, נאר פערשעדרט, אז דו נעמען לוינען ווייניגער פאר דו נעמען לוינען ווייניגער פאר דו פערשעדרטע מאריף. אין דו פאבריק דו רעגירונג אויפגע-הערט. דו פאבריק איז אויפגע-הערט אויפ'ן אינספעקטאר. דו אינספעקטאר האט

לאדזער טאגעבלאט

„Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: פון רעדאקציע 57. אדמיניסטראציע 47.

אסוף מוז געהמען

צו די ביוראקראטישע מעטאדען!

אז מ'רעדט איצט וועגען רעפארמירען דאס שטייער-סיסטעם אין פוילען האט מען אין זינען היפטזעכליך די פראגע וועגען יושר'דיגען פונאנדערטיילען די שטייערן-לאסט, וואס פרעסט מיט זיין גאנצער קראפט אויף דער שטאדישער בע-ולקערונג פחמת די דארפישע בעפעלקערונג איז פכפש ווי אינגאנצען פריי פון שטייערן. די נישט-גלייכע פערטיילונג פון שטייערן איז אייגע פון די היפטס-סיבות' וואס האט געבראכט צו דער ווירטשאפטליכער ירידת פונ'ם האנדעלס-קלאס.

אין שייכות דערמיט, וואס די פראגע הערט לעצטנס שטארק ארומגערעדט און וועט בלי ספק אויעקגעשטעלט ווערען אויפ'ן פארים פון כיים, איז כדאי אפצו-שטעלען זיך נאך אויף אמן גרויסען פעהלער פון איצטיגען שטייער-סיסטעם.

לויט אונזערע איצטיגע שטייער-געזעצען מוז יעדע „אדוואלאריע", וועלכע ווערט דערלאנגט דורכ'ן שטייער-צאהלער, פרלעריגט ווערען אין אויסנאהמס-פאלען — נישט שפעטער, ווי אין סערלויף פון 6 חדשים. די דאזיגע פארשריפט איז גע-ווען דיקטירט דורכ'ן גייסט פון ליבעראליזם כדי צו זיכערן דעם שטייער-צאהלער פון דער ביוראקראטישער לאנגזאמקייט.

צום בעדויערן אבער ליגט דער שטייער-פונקט אין דעם, ווי אזוי די פער-אָרדנונג ווערט דורכגעפיהרט. און אויב מיר וועלען קוקען אויף דער זאך פון דעם שטאנדפונקט, זעהט מען ערשט, וואס פאר תהום עס ליגט צווישען דעם אות פון געזעץ און זיין אויספיהרונג.

מיר ווייסען פון דער ערפאהרונג, אז די ערלעדיגונג פון די „אדוואלאריעס". הן פון הכנסה, הן פון אומזאץ שטייערן, דויערט נישט 6 מאנאטען, נאר בעדייטענד מעהר און אפטמאל גאנצע יאהרען. פון דעם, וואס די „אדוואלאריע" פון א שטייער-צאה ער וועט סוף כל סוף בעצאהלט ווערען און דער שטייער וועט איהם רעדו-צירט ווערען, קען דער שטייער-צאהלער נישט גענייסען, וויל פאר דער צייט פון זיין ווארטען פערלירט ער דאס מקור פון זיין עקזיסטענץ. אזעלכע פאלען, וועלכע זענען, צום בעדויערען, נישט קיין אייגצעלנע, דערווייזען בולט, וואס פאר א פער-לוסטען און שהלות עס ברענגט די לאנגזאמע פראצעדור פון בעצאהלונג „אדוואל-לאריעס" דורך דער שטייער-מאכט.

די סיבות דערפון ליגען נישט נאר אין דער לאנגזאמער און ביוראקראטי-שער אמטירונג, נאר אויך אין דער צו-גרויסער „איבערגעבענקייט" פון דער שטייע-ר-מאכט, וועלכע איז צוטעמוטיג נאך א גרויסער עקשנות נוסח „גצוידרקענען, אז די אויסמעסטיגע פון די שטייערן איז געווען נישט קיין ריכטיגע, אבער ערשט נאך א לאנגער פראצעדור פון פערשידענע אויספארשונגען און אפלעכע זענען אפט לחלוטין איבריג.

די צו לאנגע אמטירונג קען שוין איצט נישט בערעכטיגט ווערען מיט דער וויכטיגקייט פון דעם שטייער, אדער מיט דער ארגאניזאציע פון דער שטייער-מאכט, ווייל דאס ערשטע און דאס צווייטע האבען ארויסגעזייטיגט פאר די לעצטע עטלעכע יאהר א בעדייטענדע כטאביליזאציע. ס'האט שוין אויפגעהערט דער מנהג פון די אלץ נייע מערארדנונגען און שטייער געזעצען, וועלכע פלעגען צעטומלען נישט נאר די געזעלשאפט, נאר אויך די שטייער בעאמטע גופא' איצט געהט די ערבייט פון די שטייער בעאמטע אויף א אויסגעטרעטענעם הייב און די געזעלשאפט קען שוין מערעכנען, אז די פרלעדיגונג פון די ענינים זאל צוגיין מיט א שנעלערען געמטע און אחן דער איבעריגער אפציהונג.

אויב אין דער ריכטונג מערקט זיך שוין א גצוויסער פארפשריט אין די גרע-סערע שטעדט, איז דאס ניט צו זעהען אויף דער פראגע, ווי די לאנג איז פשוט א מערצווייפלט.

אין צוזאמענהאנג מיט דער פארשטעהנדיגער שטייערען רעפארם, איז אונ-בעדינגט נויטיג, אז עס זאל רעגולירט ווערען אויך דער גאנג פון די ארבייטען פון די שטייער אמטען אויף אזא אופן, אז זיי זאלען ווארטען ווי אזוי אנדערע אמטען אויפ'ן „אדוואלאריעס".

אויב אונזער פלוכה געהט שלץ קאטעגאָרישער אויפ'ן וועג צו ארדנונג און גערעכטקייט, דארף מען אויך אויף דעם געביט פון שטייערן אין מאל פאר אלע מאל איבערריסען מיט די שעדליכע ביוראקראטישע מעטאדען! ד. ס.

די רעפארם פון קאלענדאר

איניגע האנדעלס-פירמעס האבען שוין איינגעפיהרט א יאהר פון 13 מאנאטען.

ווי בעקאנט, געהט שוין אן זייט עע-ליכע יאהר א בעוועגונג צו עגדערן אונ-זער לוח, דאס הייסט, צו אנשטאט אונזער איצטיגע 12 מאנאטען אין יאהר זאלען זיין דרייצעהן מאנאטען.

אין די איצטיגע מאנאטען איז די צאל פון די טעג נישט קיין גלייכע. אייניגע מאנאטען האבען צו 30 טעג און אנדערע צו 31. איין מאנאט האט אפילו נאר 28 טעג, אבער אין אנ'-איבער-יאהר — 29.

וויל מען איצט איינפיהרען 13 מאנא-טען אין יאהר, און יעדער מאנאט זאל האבען די זעלבע צאל טעג — 28. דאן בלייבט אבער אין טאג אלץ, וועלכען מען וויל א נאמען געבען — יאהר-טאג.

די פראגע איז שוין א פר מאל פער-האנדעלט געווארען פון די רעגירונגען פון פערשידענע לענדער, אבער צו קיין רעזולטאט איז עס נישט געקומען.

איצט האבען עטליכע האנדעלס-פיר-מעס אין ענגלאנד פאר זיך אליין איינ-גענומען אזא קאלענדאר, און מען ער-ווארט, אז ער זאל זיך אלץ מעהר און מעהר פערשפרייטען.

אמעריקא קויפט פון ענגלאנד אנטיקען פאר 250 מיליאן דאלאר.

זינט נאך דער מלחמה, ווען א פר מענשען אין אייראפא זענען פעראריבט געווארען און א פר מענשען אין אמע-ריקא זענען ריין געווארען, האט אמע-ריקא אנגעהויבען קויפען קונסטווערק און אנטיקען אין אייראפא. פאר די לעצטע צעהן יאהר האט אמעריקא אפ-געקויפט אין ענגלאנד אליין אנטיקען אין ווערט פון 250 מיליאן דאלאר.

אינטערעסאנטע געשיכטע מיט א קריסט, וואס וויל זיך מגייר זיין

ווען ער איז סליינערהייט געבליבען א יתום האט דעם קריסטליכען יונגעל צוגענומען צו זיך א יודישע פרוי.— ער רעדט יודיש בעסער פון א יודען און היל איצט זיך מגייר זיין.

ווילנע. — די טעג האט זיך אין ווילנער ראגיגאס געמאלדען א 20-יעה-ריגער בחור, וועלכער האט אין א מלי-סיג יודיש געמאלדען די רבנים, אז ער איז א קריסט און וויל זיך מגייר זיין און ווערען א יוד.

הערעגדיג זיין פליסיגען יודיש און אנטיקענדיג זיך אין זיין פנים האט מען גאר נישט געקאנט גלייבען, אז מען האט דא מער זיך א קריסט, בפרט, אז ווען מען האט איהם געפרעגט זיין פאמיליען-נאמען האט ער אנגערופען א ריין יודישען נאמען און פאמיליע:

— איך הייס קאפל מארקוס און בין אנ'אנגעשטעלטער אין א „שטענג" אויף זאוואלנע גאס נומ. 2.

— ווי אזוי קאנט איהר הייסען קאפל מארקוס אויב איהר זייט א געבוירענער קריסט? — פרעגען איהם די רבנים.

דער געפרעגטער האט זיך תחילת געפינען אין א פערלעגענהייט, נאר באלד געענטפערט:

—אייגענטליך האט מען מיר אזוי א נאמען געגעבען אויף זאוואלנע גאס. מיין אמת'ער נאמען איז אבער ...

און דא האט דער בחור ארויסגעצויגען א מעעריקע, פון וועלכער ס'איז געווען צו זעהן, אז זיין אמת'ער מש-מיליען-נאמען קלינגט אמת גויש — קאנ-סטאנטין מארקאוו'ן. אדער קאפל מאר-קוס'ן צו ווערען א יוד, האט דער לעצ-טער דערצעהלט פאלגענדע משעקאוע געשיכטע:

זיין מאטער איז געווען א בעטמטער אין א רוסישער באנק און האט געוואוינט אין הילנע אויף זאוואלנע 2. הינ דער קלענער קאלקא איז אלט געווען 5 יאהר זענען מיט איהם אפגעשטארבען זיינע עלטערן און ער איז געבליבען א קי-לעכריגער יתום. ער האט זיך געפינען אין א שווערער לאגע. דא האט זיך אבער איהם דערבארעמט א יודישע פרוי פ. ק., וועלכע האט איהם צוגענומען צו זיך און געכאוועט. פון דעמאלסט אן האט זיך מארקאו, אדער מיט ס'קלינגט זיין סעריודישער נאמען קאפל מארקוס געלעבט אזוישען יודען. שבת איז בייא איהם געווען שבת, יום-טוב איז בייא איהם געווען א יודישער יום-טוב, און אכלל האט ער געלעבט לויט דער יודישער טראדיציע און לויט די יודישע מנהגים.

איצט, ווען ער איז געווארען מול-יאהריג האט ער ענדליך געשלאסען צו ווערען א יוד, ווייל אזעלכער איז ער שוין באמת פון קינדהייט אן.

אויסגעהערט קאנסטאנטין מארקאוו'ס אדער קאפל מארקוס'ס געשיכטע, האט מען איהם אין ראביצאט אויפמערקזאם געמאכט אויף די שווערע לאגע, וועלכע דאס מגייר זיין זיך איז מע-ר-בונדען.

קאנסטאנטין מארקאו אדער קאפל מארקוס האט אבער געהאט אין מענט:

— איך וויל ווערען א יוד.

ער וויל ווערען א יוד גישט צוליב א וועלכער ס'איז יודישער מעדעל, נאר מחמת ער פילט זיך אלס יוד שוין פון זיין קינדהייט אן.

גרויסע אפערע מיט'ן ברודער פון שפאנישען קעניג

דער פרינץ לואי פון בורבאן-פארמא ארעסטירט איז אונגארן פאר מיסברויכען. — שפאנישע געזעלשאפט ערמלערט, אז דער ארעסטירטער איז נישט פריץ, נור א געוועהנליכער שווינדלער. — דער ארעסטירטער מיט פערלאזען אונגארן

אין בודאפעסט איז ארעסטירט געווא-רען דער פרינץ לואי פון דער גזע בורב-בון-פארמא, דאס הייסט א נאכקומער קרול פונם אומגעלעגענשען און שפאני-שען קעניגס הויז. ער איז ארעסטירט גע-וואָרען אויפ'ן יסוד פון שטראפ-פרעס, וואס איז נאך איהם ארויסגעשטעלט גע-וואָרען פון פראנקרייך, פאר פעלשונגען, וואס זיינע שווארצע נשוואגע דורך דעם פרינץ.

געוואוינס האט דער פרינץ און בו-דאפעסטער האטעל „הונגאריא". ער איז געטעלעפעט געווען זונטאג 2. ה. ח. די פאליציע האט פעסטגעשטעלט, אז זונטאג דער פרינץ האט פערבראכט אין בודא-פעסט נשפונט ער זיך מיט געשעלשאפט פון א רוסישען בארגער אין האט א סך מאל — אז דער צייט — פערלאזט בו-דאפעסט. עס האט זיך אויך ארויסגע-שטעלט, אז צומעלט האט ער פאר-לאנגט פונם האטעל-פארמער, אז ער זאל איהם לפי שעה — אויסארגען דן סומע פון 10.000 פענגא, ווייל ער האט נישט קיין מזומן געלד נאר אסיגרוס-פרות. דער פארמער האט איהם דער-קלערט, אז אזא סומע קען ער איהם נישט געבען, ווייל ער האט א נישט. דעמאלט האט דער פרינץ געבעטען דעם פאר-מער, ער זאל איהם אויסלישען דא-לארען. דער פרינץ האט אנגענומען אזא-שען פאס, פונקט וועלכען עס איז ארעסטירט געווארען, שטעל ווי מעגליך צו פערלאזען אונגארן.

עס איז אזוי געדרונגען, אז ער איז דער געזאנדטשאפט גיט בעקאנט.

עס איז אויך א חידוש, וואס בייא הינט האט די בודאפעסטער פאליציע נישט ארויסגעגעבען קיין שום לאמאנ-מאט, וואס זאל אנזאגען אז וואס פאר א פערזענלעכקייט, אדער פעלשונג דער פרינץ ווערט בעשולדיגט. עס איז נאר אזוי פיל בעקאנט, אז דער פרינץ און דער צוויט נעווען אין פראג און צוריקגע-קומען נאך דארט, איז אין זיין האטעל-צימער געמאלט געווארען א רעוועלע-ברוף אין דאקומענטען, וואס האבען א געשעפטליכען כארעקטער זיינען אויסגע-נומען געווארען.

מען וויסט נאר, אז קאלוך האט דער פרינץ קיין פארין און הבין ניו-יארק אויסגעשיקט 10 פון 12 מעלעגראמען, וועלכע זיינען פאר דעם פארמיר נישט פערשטענדליך שען.

בעת א לענגערן פערהער און דער פא-ליציע האט דער פרינץ ערקלערט, אז ער איז אין דער אמת'ן דער פרינץ לואי פון בורבאן פארמא. ער איז א קונר פון א צווייטער חתונה פון קעניג אלפאנס דעם 12. פון שפאניען איז אזוי א הארב פרי-דער פון דעם איצטיגען קעניג אלפאנס דע מרדיצענהטען. פערשטעהט זיך, אז די פאמיליע בורבאן וויל מיר נוט אנער-קענען, אבער ער שטרויבטעט, אז ער האט אין פאריז דאקומענטען, וואס בע-ווייזען דעם אמת פון זיין אפשטאמונג. אויך דער פרעסט האט איהם ארויסגע-נעמען א דאקומענט, אז ער איז פרינץ פון בורבאן.

נאך דעם פערהער, איז דער פרינץ אויפגעפארערט געווארען פון דער פא-ליציע צו פעלאשען בודאפעסט בוז 24 שעה — אין דאס מיטטערוים האט ארויסגעשטעלט א בעפעהל, אז דער פרינץ מוז פון אונגארן אויף תמיד אויסגעווי-זען ווערען.

דער פרינץ איז 31 יאהר אלט און איז אין די בודאפעסטער פינאנץ-קרייזען בעקאנט. עס איז אמת, אז ער פאהרט אפט צוזאמען מיט אמעריקאנישע פינאנץ מענער, פונדעסטוועגען גלויבט מען, אז דאס האנדעלט זיך אין געהיים-נוספיקע און נישט כשר'ע מסחרים.

פעסטגעשטעלט געווארען, אז ערשט א מאנ פרוהער האט די שפאנישע געזאנד-שאפט געשיקט פאר' פרינץ טויזענד פינגא אז דער פרינץ איז געבעטען גע-ווארען, שטעל ווי מעגליך צו פערלאזען אונגארן.

עס איז אזוי געדרונגען, אז ער איז דער געזאנדטשאפט גיט בעקאנט.

עס איז אויך א חידוש, וואס בייא הינט האט די בודאפעסטער פאליציע נישט ארויסגעגעבען קיין שום לאמאנ-מאט, וואס זאל אנזאגען אז וואס פאר א פערזענלעכקייט, אדער פעלשונג דער פרינץ ווערט בעשולדיגט. עס איז נאר אזוי פיל בעקאנט, אז דער פרינץ און דער צוויט נעווען אין פראג און צוריקגע-קומען נאך דארט, איז אין זיין האטעל-צימער געמאלט געווארען א רעוועלע-ברוף אין דאקומענטען, וואס האבען א געשעפטליכען כארעקטער זיינען אויס-גענומען געווארען.

טשיקאוועס נייעס

מול-טוב בעל הבית מעם! מ'מען שוין סאכען דורך-ראדיו!

ראדיו ווערט בעטראכט פאר'ן גרעס-טען וואונדער פון אונזער צייט. אבער בעלד ווערט דאס וואונדער ווערען נאר גרעסער: מען וועט נישט נור דורך ראדיו איבערגעבען קאנצערטען, נאר מען וועט אויך דורך ראדיו — קאכען א מיטאג.

עס האנדעלט זיך ווענען א נייער ער-פינדונג, אויף וועלכער וויסענשאפט-ליט ארבייטען איצט. די ערפינדונג איז — צו שיקען עלעקטרישע בישע דורך דראהטען, אזוי הי ביז איצט, נאר דורך דער לופט. גראד אזוי ווי די ראדיו טראגט אריבער קלאנגען אויף שווינגונגען פון אתר, אזוי זאל מען איבערשיקען עלעק-טרישע קראפט אהן דראהטען.

ווען דאס וועט געלונגען, דאן וועט עס מאכען א געוואלטיגע איבערקעה-רונג אין אונזערע היזער און פאב-ריקען.

עס ווערט געמעלדעט, אז איין גע-לעהרטער האט שוין בעווייזען אביזיעל-טען א שטיקעל פלייש אין א גלאז אהן מאטער, דורך עלעקטריציטעט, וואס ער האט איבערגעשיקט דורך א ראדיו-אפאראט.

הייפל כנעפלעך טראגט אויס א מענש איז א יאהר?

אין ענגלאנד האט מען נישט לאנג צוריק ארויפגעלעגט א שטייער אויף קנעפלעך, האט דער עולם זיך גענומען איינטערעסירען מיט דער פראגע: ווייפל קנעפלעך פערברויכט א מענש אין א יאהר צייט.

סטאטיסטיקער האבען זיך אונטערגע-זעצט און איפגערעכענט, אז א מאן ניצט אפ אין דורכשניט אריס הונדערט קנעפלעך א יאהר. פרויען א פיר מאהל.

ווען א כינעזערקע נעהט זיך „מאבען" די האר מיט די גאנצע משפחה נעהן מיט איהר צום פריזיער.

אין כינא איז נישט לאנג צוריק גע-ווערען שטארק אין דער מאדע, אז פרויען זאלען זיך שערען די האר. דערביי אבער זענען סערטאן מיטלען אזעלכע צערעמאניעס, וואס די אטראקציאנישע פרוי ווייס גארנישט פון זיי.

אין כינא איז איינגעפיהרט געווארען, אז ווען א פרוי נעהט צום ערשטען מאל זיך אנשניידען די האר, פון דער מאן מיט איהר מיטגעהן צום פריזיער. דאס צווייטע מאל, ווי אויך אלע ווייטערדי-גע מאל, מוזען מיט איהר מיטגעהן אלע קינדער און אלע דינסטען און דינער פון הויז. מיט די פרוי זיצט אויפ'ן פריזיער-שטוהל, זיצט איהר גאנצע פא-מיליע אויסגעזעצט ארום און ארום, און מען קוקט מיט ערנסטע בעדיכטער, אזוי הי דא וואלט פערגעקומען עפעס זעהר א וויכטיגע צערעמאניע.

מאר דער כינעזישער פרוי איז גע-שיריגען האר נאך א גרעסערע ישועה, ווי מאר דער אייראפעאישער, ווארום די האר-מאסטען ביי די כינעזישע פרויען זענען זעהר שווער זיי צו מאכען. זענען אין כינא טאקע געווען ספעציעלע פריי-יערקס, וואס פלעגען קומען יעדען פריהמארגען אין שטוב ארייין, דארט צו „מאכען" די האר ביי די פרויען.

ווען א כינעזערקע נעהט זיך „מאבען" די האר מיט די גאנצע משפחה נעהן מיט איהר צום פריזיער.

אין כינא איז נישט לאנג צוריק גע-ווארען שטארק אין דער מאדע, אז פרויען זאלען זיך שערען די האר. דערביי אבער זענען מסרטן מיטלען אזעלכע צערעמאניעס, וואס די אטראקציאנישע פרוי ווייס גארנישט פון זיי.

אין כינא איז איינגעפיהרט געווארען, אז ווען א פרוי נעהט צום ערשטען מאל זיך אנשניידען די האר, פון דער מאן מיט איהר מיטגעהן צום פריזיער. דאס צווייטע מאל, ווי אויך אלע ווייטערדי-גע מאל, מוזען מיט איהר מיטגעהן אלע קינדער און אלע דינסטען און דינער פון הויז. מיט די פרוי זיצט איפ'ן פריזיער-שטוהל, זיצט איהר גאנצע פא-מיליע אויסגעזעצט ארום און ארום, און מען קוקט מיט ערנסטע בעדיכטער, אזוי הי דא וואלט פערגעקומען עפעס זעהר א וויכטיגע צערעמאניע.

מאר דער כינעזישער פרוי איז גע-שיריגען האר נאך א גרעסערע ישועה, ווי מאר דער אייראפעאישער, ווארום די האר-מאסטען ביי די כינעזישע פרויען זענען זעהר שווער זיי צו מאכען. זענען אין כינא טאקע געווען ספעציעלע פריי-יערקס, וואס פלעגען קומען יעדען פריהמארגען אין שטוב ארייין, דארט צו „מאכען" די האר ביי די פרויען.

ערפינדען א וועק-זייגער אויפ'ן צווועמען טויבע.

פון דייטשלאנד ווערט געמעלדעט, אז אין בייערן האט א מכאניקער ערפינ-דען א זייגער, וואס זאל אויפוועקען טויבע פון שלאף, ווארום די וועקערס, וואס ער קלינגען. קענען מאר טויבע נישט נעמען.

די ערפינדונג בעשעהט אין דעם, וואס צו דער ריכטיגער שעה הויבט דער „וועקער" אן צו קלאפען דעם טויבע מען מיט א גומי-באל א'מערן קאפ.

אין דער פעלדונג ווערט נאך דער-וויל נישט אנגעגעבען מיט אזוי דער זייגער קען געפינען דעם ריכטיגען פלאץ אויפ'ן קישען, וואו דער קאפ ליגט, פונקט דעמאלט, ווען ער „דארף וועקען...

לעזט, אבאנירט
— דאס —
„לאדזער טאגעבלאט"

צום 70-יעהריגן יובילעאום פון דער טשערנאוויצער קאנפערענץ

(אויפ'רוף)

אין הודש אויגוסט ווערט 30 יאהר, ווען טשערנאוויץ האט געהאט די זכיה צו דעם היסטאָרישען שליחות, פכניס-אורח צו זיין די ערשטע יודישע שפראך-קאנפערענץ. בעהערשט פון אלן גרויס-טען גערגאנג, זענען זיך צוזייבעקומען די פיאנערן פון דער יונגער יודישער שפראך, לייגענדיג דעם יסוד פון איהר ערמעגלעכונג.

א גרופע „נאאיטץ טרוימערס" האבען זיך מיט א גאנזישען קוק פאראויסגעזעהן די ענטוויקלונג פון אונזער שפראך „דעם זשארגאן" פון איהר הייליגען מצב צו דער מעהרהייטלעכער יודישער פאלקס-שפראך.

נישט לאנגזאם זיך עפהאלטען פון דעם וואוילקענענדיגען שמיכעל פון פקעסשקער, וואס האבען מיט „פרעמד-ליכע" רחמנות אראפגעקוקט אויף די „אומביסען", וואס פערמעסטען זיך צו פערוואנדלען דעם באינה וראינה אין וועלליכער ליטעראטור, און ענטקע-נעשטעלענדיג זיך מיט עקשנות דעם עס-הארצישען געפילדער פון די אסי-איליענטען מכל-הסנים, וועלכע האבען גענשטעמפעלט יודיש צו דעם „זשארגאן" צו דער „צנקאלעשטער שפראך" פון אראשטען בעל-מלאכה און ארבייטער, האבען עס די מוטיגע שטורמערס בע-ווייזען צו געהן דעם אנגעצייכענטען זעג פאר אויסבלידען און געשליפענען אונזער שפראך.

צוויי יאהר-צעהנדליגע זענען אנעקע — זיכער די שבחנדסטע קאפיטלעך אין דער געשיכטע פון דער יודישער ליטעראטור.

דער זעכען, וואס איז פערזיצט גע-ווארען אין אויגוסט 1908 אין טשערנ-ויץ איז געפאלען אויף א פרוכטבארען בודען, און גלייכצייטיג זענען פרוכט.

ס'איז אויפגעוואקסען א נייער דור, דער האט אין זיך אויפגענומען עס די לעזונגען, און זיי פערשפרייט אין יעדען

אכטונג ה"ה פריזיערס!

צוליב די קאנקורענץ ווערען די פרעזען מיט'ן הייגיגען טאג בעדייטענד פערקלענערט:

מעלניש בלומען-וואסערן	גר	3.20 א קילא
וועזשעטאל	פון	1.40 „
ארץ-זייף צום ראזירען	„	6.— „
בריל-אנטען	„	3.40 „
פראנצויזישער לאסיר	„	45 גרשען א דעקע

איך בעטיר אויך א ריכטיגן אויסוואהל פון ראזיר-מעסערס, פלאטין און שטארל-זאכען אלעס מיט פאבריק-פרייזען.

מיט אכטונג פערזומעריע

J. DRUKIER, Zawadzka 11.

בעמ.: מאר עגזאקטיסטען—געהאריגער ראטעט און גינסטיגע בעדינגונגען

אין ווינקעל, וואו יודען לעבען און שאפען.

ס'האבען זיך עגטוויקלט אלאנטען אין אונזער ליטעראטור, וואס פערנע-מען א בבוד'יגען איבענען אין דער וועלט-ליטעראטור, עס זענען געשטע-נען מויזענדער יודישע שולען — פונ'ם קינדער-גארטען ביז צום טעלקס-אוני-ווערזיטעט — אין דער גערער וועלט, וואס האבען דערצויגען א נעטס שפי א פרעמען לעבענס-שטיגער.

אחרון-אחרון די יודישע פרעסע מיט איהרע הונדערטער מויזענער אויפלא-גען, דאס יודישע טעאטער, די וויסענ-שאפטליכע אינסטיטוטען אין ווילנע, מינסק א. אן. ח.

אלץ זענען זיי אויסגעהאקעטען אויפ'ן פון דער פשערנאוויצער יודישער שפראך-קאנפערענץ.

אפשאצענדיג דעם בערעג און עס די 20 יאהר שלטער-ארבייט און קלטער-קאפף האט „דער יודישער שול-פערען מאר דער בוקאווינע" אין פשערנאוויץ אנגעלעגען אונזערען דעם 11-טען און 12-טען אויגוסט ד. י.

א גרויסע יובל פייערונג.

מיר פערגעטען אלץ פרעגד און קעמ-פער פון יודיש, ווערט אין מיט א בע-זונדערן חבר'ישען דרך-ארץ, די אנשטל-נעמערס פון דער שפראך-קאנפערענץ (וועמענס אדרעסען ס'זענען אונז לרוב נישט בעוואוסט) צו קומען צו אונזער אלגעמענע שמחה.

זאל אונזער רוף געפינען דעם אנ-ענעם אפקלאנג, ווי דער גרויסער גע-דאנק פון אונזער אוטשגערד מיט 20 יאהר צוריק.

יודישער שול-פעראיין
מאר דער בוקאווינע"
אין טשערנאוויץ.
Cernauti Heineg 3 11
Romania.

לאדזער כראניק.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען.

הצנע דיזשורירן פאלגענדע אפטיקען:
ס. ליפשיץ פעטרוקאווער 193, מ. מוקער פעטרוקאווער 46, גראשקאווסקי פאכסטמונגער 15, פערלמאן צעגעל־ניצא 64, ניזשיצרצוסקי אלעקסאנדר־דאווסקא 37, יאנקילעוויטש אלטער־מארק 9.

מעסער שטעכער ביי דער ארבייט.

(ס) נעכטען איז ווידראמאל בעפאלען געווארען פון אומבעקאנט מעסער־שטעכער רוג קיילמא און ציגארעקא דער 22 יעהריגער קאזימערוש פשיבי־שעווקי. פון קיילמא 16. צום מערבלו־מיגטען איז ארויסגערופען געווארען פאגאטאוויץ, און האט מעסטגעשטעלט בי איהם א שטאך פון א מעסער אין הארץ און איהם אפגעפיהרט א חיים.

געטרונקען סם אנשטאט א רפואה.

דער 38 יעהריגער קאזשימיערוש היזי פון גרעדאווא 29 האט וועלענדיג טרינ־קען א מעדיצין זיך טויט געטרונקען. טאגעטחיץ האט איהם ערטעלט הילף.

אפמאך אין טעקסטיל-אינדוסטריע

וועט איצט נישט געקינדיגט ווערען

איא בעשלום האט אנגענומען די הויפט-פערהאלטונג פון טעקסטיל-ארבייטער-פערבאנד

(8) אחשרינעלמען אז אין לאזאל פון קרעניי-פערבאנד פון די פראגן. פער־אייגען (טארטאוויטש 50) פארגעקומען אין זיצונג פון דער הויפט-פערוואל־טונג פון טעקסטיל-מלאסען פעראיינען אין פילען. און דער זיצונג האבען אנ־טייל נעגאמען די פארשטעהער פון אלע טעקסטיל-פאכען און לאנד, ווי: טשעני־סמאלאוו, אנדרולאוו, ביאליסטאק, ביעלסק, ווארשא, מאמאשאוו, לאדז אין פאביאניץ.

אויף דער מצב אנדרגנג האט זיך גע־פונען די פראגען וועגען קונדיגען דעם אפמאך און דער טעקסטיל-אינדוסטריע, וועגען נרעסערע לויגען פאר די ארבייטער בי א גרעסערער צאהל שפינדלען און וועגן סכסוך אין פאזאנאסקי'ס פאב רוק.

ה' וואלטשאק האט אין זיין רעפעראט אנגעוויזען, אז די סומאציע פון'ם טעק־סטיל ארבייטער פערערגערט זיך פון מצב צו מצב צוליב'ן וואקסענדען יקרות אבער נישט פארגרינג דערויף וואלט דאס קונדיגען דעם אפמאך און אנצמוגען מא־טעגט, נאך נעבען א פרעסטאמט אפ־אשטעלען די פאברוקען, מחמת דער קריזיס אין די אבער־פראדוקציע צוליב נישט אייגענגעהענעם זומער־סעזאן, נוסף זיי גוט צו פונדלען. דער רעגינגער מראגט דער־ביבער ערנען א פארשלאג נושט אנצי־הייבען אונט בען אקטיע און אפציע־וואר־מען טוט דער פרוצעס מיט'ן וויגטער־סעזאן.

דער דאזיגער רעפעראט האט צוריק־גערופען אן לענדשאפטליכע רזולוציע און רעזולטאט פון וועלכער עס איז בע־שלאסען געווארען אויבערצוגעבען דעם האכנטעם. די עכטשווערונג אין די אלגיי־זאל אנגעהויבען ווערען. וואס שייך די פארדערונג וועגען בעצאהלען א דעקלערן טארוף בי ארבייט אויף מערערע שפנד־לען, אין בעשלאסען געווארען צו ווענדען זיך צו די אנגרעסריעלע וועגען צו־ניפרופען א צווייטע קאנפערענץ וועגען דעם ענין.

וואס שייך דעם סכסוך אין פאזאנאג־סקי'ס פאבריק, שטעלט פעסט דער פלאנען־פעראיין, אז די שולד פאלט אויף דער דירעקציע.

2 ארימע יוד. פאמיליעס וואלגערן זיך אויפ'ן ברוק אהז אדאך איבערן קאפ

א גלח בעט דעם הויז-חזירט, ער זאל רחמנות האבען אויף די ארימע יודען.

(—) אויף שו. יאקובא 11 וואוינען שיין זעט א רוים יאתרען צוויי ארומע יו־דישע ארבייטער משפחות, ישראל יעקב קאץ, א וועבער, וועלכער אין לעצטען בלוטר געווארען אז צוליב דעם פערלו־רען די ארבייט, אין זיין שוועסטער גאל־דא גאלדענבערג אן'ענגה, וועמען'ס מאן'ס געגאנגען זיך זעט 15 יאהר אין אמע־ריקא אין ער וויל פון אנדער נישט הע־רען.

בעדרעי משפחות האבען אן קינד פון פון 9 קלוגע קינדערלעך, וואס זינגען א פאנצען מאג אין לוגעל: ברויט, עסען...

צוליב דער שרעקליכער נויט, וואס האט געהערשט בי בעדרעי פאמיליעס, האבען זיי, זעלבסטפערשטענדליך, נישט געקענט צאהלען רענטגלער דאס דירה־געלד. דער רעזולטאט דערפון איז גע־וועזען, אז דער הויזווירט באביגסקי האט ארויסגעקוקט אויף זיי בעדרעי אן'שקס מוסיע.

דער ארבייטסלאזער וועבער האט דאן פערקויפט פערשידענע חפצים פון שטאט און צוגעפעשטעלט די נויטיגע סומע פון 250 זל. וועלכע ער איז שולדיג גע־ווען פאר דירה געלד. ער גיבט דאן אויעש צום הויז-ווירט אין אהם געפעמען צו־צוגעבען בי איהם דאס געלד און אהם לאזען ווייטער וואוינען. דער ווירט האט זיך אבער אבגעקעגט אנצונעמען דאס געלד. קאץ און דאן אויעש, צום גלח פון דער קורלע, וועלכע דער הויז ווירט בע־זוכט און אהם געפעמען פויל'ן בי בא־לינסקי'ן, אז ער זאל זיי נעמען ארוים־ווארפען אויפ'ן ברוק. דער גלח האט דאן געשיקט נאכ'ן הויזווירט און אהם גע־בעטען רחמנות צו האבען אויף די ארי־מע 2 יודישע פאמיליעס און צו נעמען בי זיי דאס געלד. באלונסקי איז אבער געווען א לענדלעכער רוסקאפניק, אין דער אנגרעסריעלער וועגען צו־ניפרופען א צווייטע קאנפערענץ וועגען דעם ענין.

צום טויט פון הרב אריה ליב ברוידא ז'ל

כהלה שיקם אמיטליידס-דעמעשע קיין לעמבערג.

(—) נעכטען האט די לאדזער קהלה־פערוואלטונג ארויסגעשיקט צו דער מע־מיליע פון נפטר געווארענעם רב הכולל פון לעמבערג הרב ר' אריה ליב ברוידא ז'ל א קאנדאלענץ־דעמעשע.

זייד ענע וועש, שטרימפ

FILO'ECOSSE
ווערען אויסגעפרישט דורכ'ן וואש-מיטל

emsa

א גוט מאריזער מיטל ציב וואשען, וואס גיט צוריק אפילו אנגענוצטע שטריפ־פי אויך זיידענע וועש דעם פריהערדיגען זייד-גלאנץ, קלייר, שארף און אלט־טישקייט. צו פערלאנגען אין דרוגעריעס און פערפומעריעס.

אויסשליסליכער פערטרעטער אויף פוילען און פרעמדמאט דאנציג:

emsa **M. Gzapnik i S. Izbicki,**
Warszawa, ul. Długa 50, tel. 324-98

טעאטער און קונסט

א. זעווסינא און י. בירנבוים פערלאזען לארז

תשעה פערלאזען לארז צוויי יאנגע שאר־שפילערישע כחות, פרוי אסתר זעווסינא און ה' ישראל בירנבוים, נאכדעם וי זיי האבען 11 חדשים געשפילט אין דער יודישער טרופע אין „פולהארמאניע". ביידע זענען געקומען צום יודישען טעאטער פון דער רוסישער סצענע מיט א האפשען צרטנסטישען באגאזש, מיט א פיינער סטענישער רומען און זייער ער־שיינען אויף דער יודישער בוהנע איז געווען א געווינס, וואס איז אבער, ליי דער, נישט שטענדיג אויסגענוצט גע־וואר־ען אין דער פאלגער מאס. קודם כל האבען זיי לכתחילה דראמאטישע אר־טיסטען, געמוזט זיך ווידמען דער אפט־רעטע, אין כשכמען פאל דער מעלאדרא־מע און אויך מאנכע אנדערע סבות האב־בען ווייניג געקענט מוסוודמען צו פלע־גען און צו ענטוולקען זוטערע מאלאנ־טען.

פרוי זעווסינא אזו פאר דער צייט, וואס זי האט געשפילט אין לארז, אויפגע־טרעטען און א גאנצע רויה אפערעטען און מעלאדראמעס. אלס סיפרעטען און זי אנגעגעהמע בוהנען־פערשיינונג און בעווצט א שערפע שטימע. די קולטור, וואס זי האט געבראכט פון דער רוסי־שער בוהנע און פון יודישען מלודה־מעגאזין און היגא, האט זיך געלאזט מערקען אויף מרוב און שרוב.

אויך ה' בירנבוים, אנהויבענדיג זיין ארטנסטישער קאריערע און דער רוסי־שער דרעמע אלס דראמאטישער שויש־פולער, טרעט זיין 3 יאהר אויף אין דער אפערעטע אלס „לוטהאנער". ער פערמאגט א קלאנגפולע שטימע און די אהן א צאהל ראלען און די פערשרעגנס־מע שטיק האט ער אויסגעפיהרט ער־פאלגרייך.

בוהנע ווענען אויצ אנגעזאטרט געווע־רען אין אן אנדער־טרופע בי דער נאהגעטסטער מעמוזרכנג פון דער בע־קאנטער סיבערמאן מעטי קענג און מור ווינשען זיי פיל ערפאלג און זוויער ווינטערדיגער מעטאמאנטע אויף דער יו־דישער בוהנע.

—אהא—

פון יודישען טעאטער.

צוליב'ן יודישען ארטיסטען־צוזאמענ־מאהר, האט עפענט זיך הייגט אין וואר־שא, ווערט הייגט אין יודישען טעאטער נישט געשפילט.

לעצטע פארשטעלונגען פון „גולם".

ביז שבת אינגליך האט אין פוי־לישען טעאטער געשפילט ווערען לעטיץ'ס „גולם" אין מארק ארגשטיינ'ס בעארבי־טונג און רעזשי. די לעצטע פארשטע־לונגען בעהען צו זעהר בילינע פרייזען. דער טעערסטער בילעט קאסט 4 זל.

ווער האט געניסען פון דער עלטער-פערזיכערונג?

דאס רעכט אויף עלטער-פערזיכערונג גיט א סומע פון 50 זל. א חודש האבען פערזאגען וואס האבען דעם 1 יאנואר ד. י. געענדיגט דאס 65-סטע לעבענס־יאהר זענען פוילישע בירגער, זענען נישט געהויג צו דער ארבייט, האבען קיין מיט־לען נישט צום לעבען און מינדעסטענס א יאהר צייט פערלירען די אר־בייטס-פעהיגקייט זענען זיי געווען אנגע־שטעלט אלס גייסטיגע ארבייטער וועמען עס דינט דאס רעכט פון ארבייטס-פער־זיכערונג.

דאס זעלבע איז נוגע די פערזאנען פון האבען דעם 1 יאנואר געענדיגט דאס 60-סטע לעבענס-יאהר און זיי ענס־שפיטאל-קאסטען ווערען אויפגע־מאהנט אויף א אדמיניסטראטי־וועז אופ'ן.

(ס) ביז איצט האט די קאמונאלע מאכט נישט געהאט קיין בענויען פעסטגעשטעל־קען אופן פון אייגזיכען די הייל-קאסטען אין די ענגליכע שפיטאלען. איצט האט די אדמיניסטראציע-מאכט ערקלערט, אז די דאזיגע קאסטען דורך אויסגע־מאהנט ווערען אויף א אדמיניסטראטיוען אופן צוריעכענדיג פראצ. פאר עבעלקען, שפרעכען די אויבען אויסגעדעכטע בעדינגונגען.

ביעטע ווענען עלטער-פערזיכערונג דארף מען אנגעבען אין דער קראנקען־קאסע דערבי דארף צוגעלעגט ווענען א געבורטס-פעטריקע, א צייגניש אויף בירגערשאפט, א פרימקיטעס-צייגניש קען דער בעטרעפענדער אין די לעצטע 5 יאהר געווען אנגעשטעלט אלס גייסטיגער ארבייטער. די עלטער-פערזיכערונג ווערט אויסגעצאהלט נאך א מעדיצינישער אונ־טערזוכונג, דורך דער פערזיכערונגס־אנשטאלט אדער דורך דער פערמיטלונג פון ס. ק. ז.

שפיטאל-קאסטען ווערען אויפגע־מאהנט אויף א אדמיניסטראטי־וועז אופ'ן.

היינטיגער יונגער דור יאגט זיך צו פיל נאך פערגעניגען און טראכט ווענ'ג וועגען גליק

אזוי איז דאס נישט נאר אין אמעריקא, נאר אויך אין ענגלאנד אזו אין אנדערע לענדער.— מעדלעד, וועלכע דארפען נישט אזו טארען נישט חתונה האבען

פון מ. גרעבאוויטש

מען קלאגט זיך איצט אלץ אויף דער בולאזענקייט פון דער היינטיגער יונ־גערג. סאלירע און פיינטיגלעדיג מע־שען, וועלכע זענען פון שיקזאל גע־ארבעט געווארען צו לעבען אין א צייט, ווען אלטע בעגריפען שטארבען אב און נייע בעגריפען האבען נאך זייער ריכ־טיג געשטאלט נישט געפונען, קוקען מיט פערוואונדערטע בליקען און מיט א צעהשאג אין הארצען אויף דער פרי־מער צולאזענקייט פון איצטיגען יונגען דור. און זיי קלאגען נישט פערשטעהן, ווי האבען עס האט זיך געגומען אזא המקירות און וואוהין די צולאזענקייט זעט פוף כל טוף פערפיהרען.

נישט נאר אין אמעריקא, נאר אויך אין אנדערע לענדער קומט איצט פאר דאס זעלבע. אב ליגט פאר מיר אן'אויס־שניט פון א זשורנאל, וואס גדהט ארויס אין ענגלאנד, און דערטען קלאגט זיך אויך א שרעצער דערויף, וואס די הייג־טיגע יונגוואגרג האט זיך די לעצטע צייט צו פיל ארייגגעלאזט אין דעם נייעג נאך פערגעניגען.

פון א גאנצע רייה מאקטען, וואס דער שרעצער ברענגט, קומט ארויס קלאר, אז אין ענגלאנד לעבט איצט די יונג־וואגרג אין אמעריקא.

אויך דערטען גייפינט מען איצט שוי־זענדער און טויזענדער מעדלעך, וועלכע האבען זיך איינגעגעבען דערהייטערט פון דעם בעגריף וועגען צגיעות און בעשטי־דענקייט: זיי נעמען דאס לעבען, אזוי ווי עס מאכט זיך נאר: זיי לאזען זיך וואוילגעהן, ווי וויט זיי קענען נאר, און זיי פערראכטען זיך נאר קיין מאל נישט וועגען דעם אפגעגעדיגען שאג און וועגען דעם, וואס שפעטער וועט זיין.

און נישט נאר מעדלעך אזעלכע גע־פינען זיך דארט איצט. אויך יונגע לעט פון דעם פון מעהלען נישט אין ענגלאנד, נישט האבענדיג אפילו קיין ברעקעל געפיהל פון פערגאנגענשאפט־קייט, און נישט האבענדיג די מינדעסטע בעציהונג צו דעם, וואס מען רופט גע־וועהנליך אן „ליבע", וואלען זיי זיך אין אלץ זעטען, לעבען א גוטען טאג און פערפיהרען אלץ מאל אנ'אנדער ראס־סען מיט אנ'אנדער מעדעל...

אויך אין אנדערע לענדער קומט איצט פאר דאס זעלבע. די מלחמה, די רעוו־אלוציע, די איבערקאהרענישען, וואס זענען פארגעקומען אויף דער וועלט אין פערלויף פון די לעצטע יאהרען, האבען ארומגעוואלצען די יונגוואגרג אין א מיש־מאש, וואס האט צייטענווייז אינגאנצען קיין זין נישט.

די פעגשהעט האט זיך צו פיל גע־מישט אין די האפנונגען, וועלכע הע־בען אמאל איהר מידע נשמה געהאריכט עס זענען מיט אמאל אלץ ליכט אויס־גלאשען געווארען און מען האט זיך נעכאפט. אז מען געפינט זיך אין דער פינסטער...

און אין דער פינסטער צושפילען זיך בי מענשען די הילדעסטע לידענשאפ־טען און זיי פערלירען די בושה פאר זיך אליין און פאר אנדערע...

אזוי איז דאס אלס מאל געווען: נאך אנ'איבערקאהרענישן, וואס האט געבראכט עטשוישונג, האבען זיך בי מענשען די ווילדסטע געפיהלען צוישען און אפ־שטארקסטען האבען זיך אין אזעלכע צייטען צוויי געפיהלען צוישען — דאס געפיהל פון געשלעכט און דאס געפיהל פון בלוטזערשטיגקייט.

עס זענען געווארען בייליג לעבענס פון מענשען. און עס זענען אויך געווע־רען בייליג די געמיהלען פון מענשען...

נעמט, צום בייספיל, א היינטיגען בחור'ל פון א יאהר צוואנציג, אדער צוויי און צוואנציג, א בחור'ל, וועלכער איז נאך אינגענע־ליך א שנעק, און ווענען עס וועלט חיר־קליך נישט געשאדט צו האבען א מיינונג און אנ'ערדעלע בעציהונג צום לעבען און צו מענשען. רעדט ער שוין וועגען אלץ אין דער וועלט מיט דער גרעבסטער בייליגקייט. און ווען עס קומט צו רע־דען וועגען ליבע, פערשפריטט זיך אויף זיין פנים א בייליג שמייכעלע, א ציני־שער און ער זאגט, אז אזא זאך, ווי ליי־בע איז נאר אויף דער וועלט נישט, און אז מען דארף גארנישט זיין קיין נאר און לעבען א טאג אלס מאל מיט אנ'אנדער מעדעל, אדער מיט אנ'אנדער וועבעל...

און ער איז, אפשר, גארנישט אזוי פיל שולדיג אין דעם, וואס ער האט אזא בייליגע און אזא המקר'דיגע בעציהונג צו ליבע. שולדיג אין דעם זענען אנדער, אפשר. די מעדלעך און וועבעלך, מיט וועמען ער האט זיך אויף זיין קורצען לעבענסוועג געטראפען...

ווי אזוי קען ער האבען א בעסערע בעציהונג, א מיינערע בעציהונג, ווען ער גיבט אויס, אז דאסזעלבע מעדעל, וועלכע האט זיך געקושט מיט איהם. די זעלבע וועלכע האט איהם מערזיכערט, אז זי האט איהם ליב, ווי דאס לעבען, און אז זי איז נאר זייגע — דאסזעלבע מע־דעל האט זיך אויך געקושט מיט אנ'אנ־דערען און איהם אויך מערזיכערט, אז זי האט איהם ליב און אז זי איז נאר זיינע...

די ערשטע ערפאהרונג מיט אזא מע־דעל איז אפר דעם יונגען בחור'ל א גע־וואלדיגע עטשוישונג: געפינט ער א ערעמט אין דעם, וואס ער פערליבט זיך שפע־ער אין אנ'אנדער מעדעל: דאן מיינט ער, אז איצט האט איהם שוין גאט אליין צוגעשיקט די ריכטיגע און די בעשע־טע; ער רעדט זיך אין, אז דאס איז נישט אנדערש, ווי א מלאך אין מענשען־געשטאלט. אבער שפעטער געפינט ער אויס, אז דער מלאך איז אפילו קיין מענש אויך נישט.

עס טרעפען זיך היינטיגע צייטען אזעל־כע זאכען זעהר אפט.

און דאן לאזט זיך דער יונגערמאן אויף דעם וועג פון בייליגקייט און המקירות, און ער קומט צו דער איבער־צייגונג, אז מען דארף לעבען ביז וואס־גען עס לעבט זיך, און נעמען פערגעני־גונג, וואס עס לאזט זיך גאר.

מען קלאגט זיך אלץ דערויף, וואס די צאהל חתונות, ווערט היינטיגע צייטען אלץ קלענער אין דער צייט, ווען די צאהל פון גש'ען ווערט אלץ גרעסער.

וועגען די גש'ען איז איצט נישט גוי־טיג צו רעדען. די אורזאך פון דעם גע־פינט מען אין דעם היינטיגען מאמיליען־לעבען, וואס טרעגט אויף זיך דעם שטעמפעל פון דער צייט.

וועגען די חתונות אבער, איך מיין וועגען דעם, וואס זיי ווערען קלענער איז די אורזאך נאך קלארער און גולטער: די יונגע לייט האבען פערלוירען דעם צוטרוי צו די מעדלעך, און די מעדלעך האבען פערלוירען דעם צוטרוי צו די יונגע לייט.

עס איז דער אומצוטרויען אינער צום אנדערען, וואס האט געבראכט דערצו אז מען זאל זיך נישט אזוי שטארק אינ־לען חתונה צו האבען.

אין צוטרויען קענען זיך קיין צוויי מענשען נישט פערבינדען אויף אייביג.

יא. מען מוז צוגעבען, אז יאגענדיג זיך נאך פערגעניגען, וואס דויערט ווע־ניג, פערגעסט די היינטיגע יונגוואגרג אין דעם גליק, וואס געדויערט לאנג, אדער אייביג...

א מעדעל רעדט זיך אין, אז זי דארף נישט חתונה האבען, ווייל זי קען סאי־ווי געניסען פון לעבען אזוי ווי זי וויל און אזוי ווי זי פערשטעהט. אבער שפע־טער, ווי זי ווערט שוין אלט א יאהר דרייסיג און זי דערזעהט, פון די אמצ־ליגע פערשהרער איהרע איז שוין קיין אינער נישט געבליבען, כאפט זי זיך, אז זי האט איהר אינען לעבען צוגעק־כען. זי בלעבט אליין, אלענד. אין פרוגד, אין בעקאנטע, אין גאטענטע. ערגעץ אין א קלען ציממערל פערברענגט זי מיט זיך אליין די פרייע שעה'ן און אין לאנג, אינזאמע נעכט בעוועגט זי דאס צוגעכענע לעבען איהר'ס, וואס האט שוין קיין מאל נישט גאנץ הערען.

טויזענדער אזעלכע מעדלעך בעוויגען שוין איצט זייערע צוגעכענע לעבענס, און נאך טויזענדער אזעלכע וועלען מיט יאהרען שפעטער זייערע צוגעכענע לעבענס בעוועגען אין קלענע, אינזאמע צימערלעך, וואו עס הערט זיך קיין מאל נישט קיין גלעכטער און וואו עס הערשט קיין מאל נישט קיין פרייד.

(ענדע זעה זייט 5)

מורא'דיגע שרפה אויף בושעווישער גאס

צעהנדליגע יוד. און קריסטליכע פאמיליעס געבליבען אהן דאך איבער קאפ

צוליב דער שרעקליכער היץ זענען די פייערלעשער געווארען מאכטלאז. — די גאנצע ציחיל-בעפעלקערונג פון יענער געגענד האט געראטעוועט דעם האב און גוטס פון די נשרפים

(ב) געלעגען ארום 5 נאכמיטאג איז דער פייערלעשער אלארמירט געווארען אויף בושעווישער גאס 40, וואו עס האט אויסגעבראכען א שרפה און א מאלצער וואלן-תולע.

די שרפה האט אנגענומען מורא'דיגע פארמען

און די צוגעקומענע 2 פייערלעשער-מאנשאפטן האבען געמוזט ארויסרופן צו הילף ווייטערע 5 אפטיילונגען.

דאס פייער האט אויסגעראכלט און א בארמער-וואלונג. דאס הויזעל הויז איז פארמאנטן מיט א דיכה צארטע הויז דיך דאכער, שאפען, שאפען און פערשיעדענע אנדערע הולצערנע און נעמוזרטע בנינים.

די פייערלעשער האבען דערנאך גע-מיזט אנהויבען

די רעטונגס-אקציע פון 4 זייטען

שלאגאדיגע נאסען, אבער עס און לכתחילה געווען קלאר, אז די השלקה, וואס זעען פון פייער געווען ארבעטע-לאפט, ווען מען מעגד דאסעלבע נישט קענען.

אבן די וואלן הויזער, וואו דאס פייער האט געבראכען, אין עטלעכע

א שרעקליכע בהלה צווישען די לאקאטארען

מען האט אנגעהויבען ארויסנעמען פון די שכנים בעטלעכער, זאלען און מלבושים. פרויען הוי געמלשען מיט פיעלער מוטער אויף די הענד און פון דער אנדערע זייט האט מען דו פיהרט פיר, פה און אנדערע חמולה, זיי צו ראטעווען פון פייער. דאס גע-שרי און געמעקערט פון די צום שלאפ

(ג) געלעגען ארום 5 נאכמיטאג איז דער פייערלעשער אלארמירט געווארען אויף בושעווישער גאס 40, וואו עס האט אויסגעבראכען א שרפה און א מאלצער וואלן-תולע.

די שרפה האט אנגענומען מורא'דיגע פארמען

און די צוגעקומענע 2 פייערלעשער-מאנשאפטן האבען געמוזט ארויסרופן צו הילף ווייטערע 5 אפטיילונגען.

דאס פייער האט אויסגעראכלט און א בארמער-וואלונג. דאס הויזעל הויז איז פארמאנטן מיט א דיכה צארטע הויז דיך דאכער, שאפען, שאפען און פערשיעדענע אנדערע הולצערנע און נעמוזרטע בנינים.

די פייערלעשער האבען דערנאך גע-מיזט אנהויבען

די רעטונגס-אקציע פון 4 זייטען

שלאגאדיגע נאסען, אבער עס און לכתחילה געווען קלאר, אז די השלקה, וואס זעען פון פייער געווען ארבעטע-לאפט, ווען מען מעגד דאסעלבע נישט קענען.

אבן די וואלן הויזער, וואו דאס פייער האט געבראכען, אין

א שרעקליכע בהלה צווישען די לאקאטארען

מען האט אנגעהויבען ארויסנעמען פון די שכנים בעטלעכער, זאלען און מלבושים. פרויען הוי געמלשען מיט פיעלער מוטער אויף די הענד און פון דער אנדערע זייט האט מען דו פיהרט פיר, פה און אנדערע חמולה, זיי צו ראטעווען פון פייער. דאס גע-שרי און געמעקערט פון די צום שלאפ

אויר א רעזולטאט פון די היצען?

ווילדע יאגדעס פון שאפערען. — צוויי מענשען פערוואונדעט.

אויף רוג דרעזנאוסקא און סטאדל-ניצא איז געלעגן איצערנעפאהרען גע-וואָרען פון א ווינט 8 יעהריגע חנה גאלדשטיין פון דרעזנאוסקא 17. דאס

ווילדע יאגדעס פון שאפערען. — צוויי מענשען פערוואונדעט.

אויף רוג דרעזנאוסקא און סטאדל-ניצא איז געלעגן איצערנעפאהרען גע-וואָרען פון א ווינט 8 יעהריגע חנה גאלדשטיין פון דרעזנאוסקא 17. דאס

פייערלעשער שרעקליך פערמאטערט

גאנץ א לאנגע צייט האבן גשריגען, ביז ס'זענען פלשטגרוג אנגעגלאשן געווארען די האלוויעשקעס. די פייער-לעשער זענען געווען געטראגען אויף פערצילאזען א וואך אויפ'ן אט פון דער שרפה.

די גרויס פון שארען

מען מעג לעת עתה נאך נישט פעסטשטעלען, וויל די געלעגענע זענען אזוי מישט געווען פון דער שרעקליכער פא-כורגג, אז זיי האבען אלץ און אויגעב געשריגען מיט שרעקליכע קולות אויף הלפ און נישט געווען בעטמוליגט אין דער רעטונגס ע פעקציע.

פייערלעשער שרעקליך פערמאטערט

גאנץ א לאנגע צייט האבן גשריגען, ביז ס'זענען פלשטגרוג אנגעגלאשן געווארען די האלוויעשקעס. די פייער-לעשער זענען געווען געטראגען אויפ'ן ארט פון דער שרפה.

די גרויס פון שארען

מען מעג לעת עתה נאך נישט פעסטשטעלען, וויל די געלעגענע זענען אזוי מישט געווען פון דער שרעקליכער פא-כורגג, אז זיי האבען אלץ און אויגעב געשריגען מיט שרעקליכע קולות אויף הלפ און נישט געווען בעטמוליגט אין דער רעטונגס ע פעקציע.

די סבה פון דער שרפה

איז לכתחילה נישט געלעגען פעסטמו-שטעלען, אבער וו-ווי ראיה גיבט אז, דער, האט פון דער הויז זיך אנגעגעבען דער דאך פון הויז אויף בושעווישער 40 וואו עס איז געווען אנגעווארפען שפרי, פון דער גרויסער הענע-הויז אז פון דער הויז, וואס דאס פייער האט פערארזאכט האבען זיך פיל שלגאדיגע חבורה אנזיגרעג פראבעס אז שמאבעס פון די הויזער אז פיל שטרען און פעגסער זע-גען ארויסגעפאלען.

פיל גוט די גשרפים זענען ארויס בעירום ובחומר כל

מיל זענען סתם פראר און דער המם נישט געווען בעת דער שרפה אז עס איז בוי זיך אל יעפרעגנט געווארען.

די פייערלעשער האבען די רעטונגס-אקציע נשפהרט בב א אויסערסט שרעק-ליכע מעדיגונגען. די גרויסע הויז, דאס פעהלען פון וואסער אז דער שלעמער ציפאהר אז די זעטמעג געסטער, האבען

פייערלעשער שרעקליך פערמאטערט

גאנץ א לאנגע צייט האבן גשריגען, ביז ס'זענען פלשטגרוג אנגעגלאשן געווארען די האלוויעשקעס. די פייער-לעשער זענען געווען געטראגען אויפ'ן ארט פון דער שרפה.

די גרויס פון שארען

מען מעג לעת עתה נאך נישט פעסטשטעלען, וויל די געלעגענע זענען אזוי מישט געווען פון דער שרעקליכער פא-כורגג, אז זיי האבען אלץ און אויגעב געשריגען מיט שרעקליכע קולות אויף הלפ און נישט געווען בעטמוליגט אין דער רעטונגס ע פעקציע.

די סבה פון דער שרפה

איז לכתחילה נישט געלעגען פעסטמו-שטעלען, אבער וו-ווי ראיה גיבט אז, דער, האט פון דער הויז זיך אנגעגעבען דער דאך פון הויז אויף בושעווישער 40 וואו עס איז געווען אנגעווארפען שפרי, פון דער גרויסער הענע-הויז אז פון דער הויז, וואס דאס פייער האט פערארזאכט האבען זיך פיל שלגאדיגע חבורה אנזיגרעג פראבעס אז שמאבעס פון די הויזער אז פיל שטרען און פעגסער זע-גען ארויסגעפאלען.

פיל גוט די גשרפים זענען ארויס בעירום ובחומר כל

מיל זענען סתם פראר און דער המם נישט געווען בעת דער שרפה אז עס איז בוי זיך אל יעפרעגנט געווארען.

די פייערלעשער האבען די רעטונגס-אקציע נשפהרט בב א אויסערסט שרעק-ליכע מעדיגונגען. די גרויסע הויז, דאס פעהלען פון וואסער אז דער שלעמער ציפאהר אז די זעטמעג געסטער, האבען

גנבים

געפריבט צו גנב'ען דאס פיסעל בעטן לעם פון די גשרפים, פאליצאי דאס

גנבים

געפריבט צו גנב'ען דאס פיסעל בעטן לעם פון די גשרפים, פאליצאי דאס

ריינער און פון-פאליציי

מאס דאס אפעשלאסען דעם גאנצען שטח אז נישט דערלאזען פון פרינאט-מעגשען צו דער שרפה, פרי אזוי ארום צו פערהיטען פון ווייטערדיגע אנגלי-קען פאליצאי האט דאן זיך געבוטען העל-פען ראטעווען די אנטלויפערע פון דער שרפה און אזוי ארום אפעראטעווע פיל מענשען פון אויסגלוטען דורך אי-בערפאהרען א. צ.

מופ'ן אנקומען אויפ'ן ארט פון דער שרפה פון די פייערלעשער תאטרדאנ-מען גראדזיאן און שוובלער, האט דו רעטונגס אקציע אנגעגעבען צו מעהר פלאטעמען צארעאקטער. כסדר זענען נעקומען צופלוהען

פייערלעשער פון אלע עסען שטאט

אויף אויטאס און דראזשקעס.

ערליך און גלייכען ראס פייער צפ-ציהונג פון פייערלעשער זיך און אלגלר האט מען נעזעהן.

איין וואיר-הויז איז פולשטענ-דיג אפגעברענט

2 ארטיגע וואיר-תשמיר זענען פולווטיג פערבראנט אז אלשטערס געווארען בעת דער רעטונגס-אקציע. דאס פייער וואלטר מעהר אנגעטאלט פיל שווערע

ריינער און פון-פאליציי

מאס דאס אפעשלאסען דעם גאנצען שטח אז נישט דערלאזען פון פרינאט-מעגשען צו דער שרפה, פרי אזוי ארום צו פערהיטען פון ווייטערדיגע אנגלי-קען פאליצאי האט דאן זיך געבוטען העל-פען ראטעווען די אנטלויפערע פון דער שרפה און אזוי ארום אפעראטעווע פיל מענשען פון אויסגלוטען דורך אי-בערפאהרען א. צ.

מופ'ן אנקומען אויפ'ן ארט פון דער שרפה פון די פייערלעשער תאטרדאנ-מען גראדזיאן און שוובלער, האט דו רעטונגס אקציע אנגעגעבען צו מעהר פלאטעמען צארעאקטער. כסדר זענען נעקומען צופלוהען

פייערלעשער פון אלע עסען שטאט

אויף אויטאס און דראזשקעס.

ערליך און גלייכען ראס פייער צפ-ציהונג פון פייערלעשער זיך און אלגלר האט מען נעזעהן.

איין וואיר-הויז איז פולשטענ-דיג אפגעברענט

2 ארטיגע וואיר-תשמיר זענען פולווטיג פערבראנט אז אלשטערס געווארען בעת דער רעטונגס-אקציע. דאס פייער וואלטר מעהר אנגעטאלט פיל שווערע

אויר א רעזולטאט פון די היצען?

ווילדע יאגדעס פון שאפערען. — צוויי מענשען פערוואונדעט.

אויף רוג דרעזנאוסקא און סטאדל-ניצא איז געלעגן איצערנעפאהרען גע-וואָרען פון א ווינט 8 יעהריגע חנה גאלדשטיין פון דרעזנאוסקא 17. דאס

ריינער און פון-פאליציי

מאס דאס אפעשלאסען דעם גאנצען שטח אז נישט דערלאזען פון פרינאט-מעגשען צו דער שרפה, פרי אזוי ארום צו פערהיטען פון ווייטערדיגע אנגלי-קען פאליצאי האט דאן זיך געבוטען העל-פען ראטעווען די אנטלויפערע פון דער שרפה און אזוי ארום אפעראטעווע פיל מענשען פון אויסגלוטען דורך אי-בערפאהרען א. צ.

מופ'ן אנקומען אויפ'ן ארט פון דער שרפה פון די פייערלעשער תאטרדאנ-מען גראדזיאן און שוובלער, האט דו רעטונגס אקציע אנגעגעבען צו מעהר פלאטעמען צארעאקטער. כסדר זענען נעקומען צופלוהען

פייערלעשער פון אלע עסען שטאט

אויף אויטאס און דראזשקעס.

ערליך און גלייכען ראס פייער צפ-ציהונג פון פייערלעשער זיך און אלגלר האט מען נעזעהן.

איין וואיר-הויז איז פולשטענ-דיג אפגעברענט

2 ארטיגע וואיר-תשמיר זענען פולווטיג פערבראנט אז אלשטערס געווארען בעת דער רעטונגס-אקציע. דאס פייער וואלטר מעהר אנגעטאלט פיל שווערע

הייזטיגער יונגער דור

(ענדע פון זייט 4).

מאל אין איהר לעבען מעהר נישט גלי-קליך...

זוכט מען טאקע איצט אומצוקום מיט-לען, ווי אזוי אפצושטעלען די צולאזע-קייט פון המגטיגער יונגוארא, און א געוויסער זשורנאליסט אין ענגלאנד, איז געפאלען אויף אזא המצאה:

די יונגע פרויען, וועלכע האבען זיך, א דאנק זייערע מעחינקייטען דערשלאגען צו א מעסטער אזיציע אין לעבען, די וועלכע זענען געווארען דאקטוריים. אד-וואקאטס און אזוי הייסער, זאלען ניט חתונה האבען, דאס הייסט ברענגען דער-צו, אז די אזהל פון מאנסביליען, וועל-כע זענען קאנדידאטען חתונה צו האבען זאל נישט זיין אזוי פיל מאל גרעסער ווי די אזהל פון די יונגע פרויען, וועל-כע זענען הייראטס-מעהיג, און דאן וועט אפשר אפגעשטעלט ווערען די צולאזע-

פייערלעשער שרעקליך פערמאטערט

גאנץ א לאנגע צייט האבן גשריגען, ביז ס'זענען פלשטגרוג אנגעגלאשן געווארען די האלוויעשקעס. די פייער-לעשער זענען געווען געטראגען אויפ'ן ארט פון דער שרפה.

די גרויס פון שארען

מען מעג לעת עתה נאך נישט פעסטשטעלען, וויל די געלעגענע זענען אזוי מישט געווען פון דער שרעקליכער פא-כורגג, אז זיי האבען אלץ און אויגעב געשריגען מיט שרעקליכע קולות אויף הלפ און נישט געווען בעטמוליגט אין דער רעטונגס ע פעקציע.

די סבה פון דער שרפה

איז לכתחילה נישט געלעגען פעסטמו-שטעלען, אבער וו-ווי ראיה גיבט אז, דער, האט פון דער הויז זיך אנגעגעבען דער דאך פון הויז אויף בושעווישער 40 וואו עס איז געווען אנגעווארפען שפרי, פון דער גרויסער הענע-הויז אז פון דער הויז, וואס דאס פייער האט פערארזאכט האבען זיך פיל שלגאדיגע חבורה אנזיגרעג פראבעס אז שמאבעס פון די הויזער אז פיל שטרען און פעגסער זע-גען ארויסגעפאלען.

פיל גוט די גשרפים זענען ארויס בעירום ובחומר כל

מיל זענען סתם פראר און דער המם נישט געווען בעת דער שרפה אז עס איז בוי זיך אל יעפרעגנט געווארען.

די פייערלעשער האבען די רעטונגס-אקציע נשפהרט בב א אויסערסט שרעק-ליכע מעדיגונגען. די גרויסע הויז, דאס פעהלען פון וואסער אז דער שלעמער ציפאהר אז די זעטמעג געסטער, האבען

גנבים

געפריבט צו גנב'ען דאס פיסעל בעטן לעם פון די גשרפים, פאליצאי דאס

ריינער און פון-פאליציי

מאס דאס אפעשלאסען דעם גאנצען שטח אז נישט דערלאזען פון פרינאט-מעגשען צו דער שרפה, פרי אזוי ארום צו פערהיטען פון ווייטערדיגע אנגלי-קען פאליצאי האט דאן זיך געבוטען העל-פען ראטעווען די אנטלויפערע פון דער שרפה און אזוי ארום אפעראטעווע פיל מענשען פון אויסגלוטען דורך אי-בערפאהרען א. צ.

מופ'ן אנקומען אויפ'ן ארט פון דער שרפה פון די פייערלעשער תאטרדאנ-מען גראדזיאן און שוובלער, האט דו רעטונגס אקציע אנגעגעבען צו מעהר פלאטעמען צארעאקטער. כסדר זענען נעקומען צופלוהען

פייערלעשער פון אלע עסען שטאט

אויף אויטאס און דראזשקעס.

ערליך און גלייכען ראס פייער צפ-ציהונג פון פייערלעשער זיך און אלגלר האט מען נעזעהן.

איין וואיר-הויז איז פולשטענ-דיג אפגעברענט

2 ארטיגע וואיר-תשמיר זענען פולווטיג פערבראנט אז אלשטערס געווארען בעת דער רעטונגס-אקציע. דאס פייער וואלטר מעהר אנגעטאלט פיל שווערע

ספארט.

שיסער-מעטש ביי ל. ק. ס.

(ג) אין שמחת תורה די דיך דערגעקומענדער שיסער-מעטשען הענען דער מעטערשאפט פון פולען אין סחורן ערדענט אזן די שוער-פעקציע בב ל. ק. ס. אויפ'ן אפגעגעם שיעער-פלען 2 פרעגד-שאפט-סעטשען, אין וועלכע עס קענען זיך בעטייליגען אלע בירגער, וועס חאבען חשק דערצו. די מעטשען וועלען פארקומען אין משך פון 21 אין 22 ד. ח.

הייזטיגער יונגער דור

(ענדע פון זייט 4).

מאל אין איהר לעבען מעהר נישט גלי-קליך...

זוכט מען טאקע איצט אומצוקום מיט-לען, ווי אזוי אפצושטעלען די צולאזע-קייט פון המגטיגער יונגוארא, און א געוויסער זשורנאליסט אין ענגלאנד, איז געפאלען אויף אזא המצאה:

די יונגע פרויען, וועלכע האבען זיך, א דאנק זייערע מעחינקייטען דערשלאגען צו א מעסטער אזיציע אין לעבען, די וועלכע זענען געווארען דאקטוריים. אד-וואקאטס און אזוי הייסער, זאלען ניט חתונה האבען, דאס הייסט ברענגען דער-צו, אז די אזהל פון מאנסביליען, וועל-כע זענען קאנדידאטען חתונה צו האבען זאל נישט זיין אזוי פיל מאל גרעסער ווי די אזהל פון די יונגע פרויען, וועל-כע זענען הייראטס-מעהיג, און דאן וועט אפשר אפגעשטעלט ווערען די צולאזע-

הייזטיגער יונגער דור

(ענדע פון זייט 4).

מאל אין איהר לעבען מעהר נישט גלי-קליך...

זוכט מען טאקע איצט אומצוקום מיט-לען, ווי אזוי אפצושטעלען די צולאזע-קייט פון המגטיגער יונגוארא, און א געוויסער זשורנאליסט אין ענגלאנד, איז געפאלען אויף אזא המצאה:

די יונגע פרויען, וועלכע האבען זיך, א דאנק זייערע מעחינקייטען דערשלאגען צו א מעסטער אזיציע אין לעבען, די וועלכע זענען געווארען דאקטוריים. אד-וואקאטס און אזוי הייסער, זאלען ניט חתונה האבען, דאס הייסט ברענגען דער-צו, אז די אזהל פון מאנסביליען, וועל-כע זענען קאנדידאטען חתונה צו האבען זאל נישט זיין אזוי פיל מאל גרעסער ווי די אזהל פון די יונגע פרויען, וועל-כע זענען הייראטס-מעהיג, און דאן וועט אפשר אפגעשטעלט ווערען די צולאזע-

געבונדען און צוגעדישעט מיט'ן בעטגעוואנט

דרייסטער באנדיטען-אנפאל.

(ב) אין דערעל אלעשא גמינע דניאל דעניעלצעוו הינטער לאדז געכטען אויס-נעפיהרט געווארען א דרייסטער באנדי-טען-אנפאל. צוויישען 1 און 2 בינאכט האבען זיך אין דער וואוינונג פון לאנד-הירט כאמאש טעמדארטשיק ארטגעגע-קריגען 2 מאסקירטע באנדיטען טעראָרי-זירענדיג דאס לאנדהירט און זיין ווייב. דעמען זיי האבען געבונדען און צוגע-דישעט מיט'ן בעטגעוואנט, דערהענדיג מיט'ן טויט אויב זיי וועלען שרייען.

די באנדיטען האבען אויפגעבראכען א קויפער און ארויסגענומען שויזענד זל.

מוזמן, אויף טויזענד זל. וועקסלען די אקטען אויף דער קניה פון הויז, ציהרונג און אנדערע חפצים, אויך א פינגערל פון דער האנד פון טעראָריזירטען פויער און זיינען ענטקומען.

ערשט פארטאגס, בעת דער טובלע-קאטער פון לאנדהירט האט זיך אומגע-קעהרט אהים און בעמערקט די אונארד-נונג אין שטוב, האט גערעטעוועט די צוגעדישעטע. האט האבען נאך קיים געשיעט. פאליציי האט דערויף אונ-טערגענומען א געיעג נאך די באנדיטען אבער אהן ערפאלג.

געבונדען און צוגעדישעט מיט'ן בעטגעוואנט

דרייסטער באנדיטען-אנפאל.

(ב) אין דערעל אלעשא גמינע דניאל דעניעלצעוו הינטער לאדז געכטען אויס-נעפיהרט געווארען א דרייסטער באנדי-טען-אנפאל. צוויישען 1 און 2 בינאכט האבען זיך אין דער וואוינונג פון לאנד-הירט כאמאש טעמדארטשיק ארטגעגע-קריגען 2 מאסקירטע באנדיטען טעראָרי-זירענדיג דאס לאנדהירט און זיין ווייב. דעמען זיי האבען געבונדען און צוגע-דישעט מיט'ן בעטגעוואנט, דערהענדיג מיט'ן טויט אויב זיי וועלען שרייען.

די באנדיטען האבען אויפגעבראכען א קויפער און ארויסגענומען שויזענד זל.

מוזמן, אויף טויזענד זל. וועקסלען די אקטען אויף דער קניה פון הויז, ציהרונג און אנדערע חפצים, אויך א פינגערל פון דער האנד פון טעראָריזירטען פויער און זיינען ענטקומען.

ערשט פארטאגס, בעת דער טובלע-קאטער פון לאנדהירט האט זיך אומגע-קעהרט אהים און בעמערקט די אונארד-נונג אין שטוב, האט גערעטעוועט די צוגעדישעטע. האט האבען נאך קיים געשיעט. פאליציי האט דערויף אונ-טערגענומען א געיעג נאך די באנדיטען אבער אהן ערפאלג.

געבליבען הילפלאז צוליב מאנגעל אין וואסער

שרעקליכע מעגעים האבען זיך אפע-שפילט אין די פרעגענדע הייזער. בעת'ן ראטעווען זיך פון אנן הויז זייער. בעת'ן ראטעווען זיך פון אנן הויז זייער.

אפגעבריהט צעהנדליגע מענשען

עס איז אריסגעקומען געווארען די פאנאמאוויע פון דער מראטעווען אבער אנשטאט צו פרעגען הולף איז געשען: א פרוש אומגלוק. דער חמון האט אזוי בעשטערט דעם צופלוהן פון דער פאנאמאוויע-ארעטע, א 3-יעהריגע יונגעל. וואס אין שוער פערוואונדעט

געבונדען און צוגעדישעט מיט'ן בעטגעוואנט

דרייסטער באנדיטען-אנפאל.

(ב) אין דערעל אלעשא גמינע דניאל דעניעלצעוו הינטער לאדז געכטען אויס-נעפיהרט געווארען א דרייסטער באנדי-טען-אנפאל. צוויישען 1 און 2 בינאכט האבען זיך אין דער וואוינונג פון לאנד-הירט כאמאש טעמדארטשיק ארטגעגע-קריגען 2 מאסקירטע באנדיטען טעראָרי-זירענדיג דאס לאנדהירט און זיין ווייב. דעמען זיי האבען געבונדען און צוגע-דישעט מיט'ן בעטגעוואנט, דערהענדיג מיט'ן טויט אויב זיי וועלען שרייען.

די באנדיטען האבען אויפגעבראכען א קויפער און ארויסגענומען שויזענד זל.

מוזמן, אויף טויזענד זל. וועקסלען די אקטען אויף דער קניה פון הויז, ציהרונג און אנדערע חפצים, אויך א פינגערל פון דער האנד פון טעראָריזירטען פויער און זיינען ענטקומען.

ערשט פארטאגס, בעת דער טובלע-קאטער פון לאנדהירט האט זיך אומגע-קעהרט אהים און בעמערקט די אונארד-נונג אין שטוב, האט גערעטעוועט די צוגעדישעטע. האט האבען נאך קיים געשיעט. פאליציי האט דערויף אונ-טערגענומען א געיעג נאך די באנדיטען אבער אהן ערפאלג.

געבליבען הילפלאז צוליב מאנגעל אין וואסער

שרעקליכע מעגעים האבען זיך אפע-שפילט אין די פרעגענדע הייזער. בעת'ן ראטעווען זיך פון אנן הויז זייער. בעת'ן ראטעווען זיך פון אנן הויז זייער.

אפגעבריהט צעהנדליגע מענשען

עס איז אריסגעקומען געווארען די פאנאמאוויע פון דער מראטעווען אבער אנשטאט צו פרעגען הולף איז געשען: א פרוש אומגלוק. דער חמון האט אזוי בעשטערט דעם צופלוהן פון דער פאנאמאוויע-ארעטע, א 3-יעהריגע יונגעל. וואס אין שוער פערוואונדעט

אין שטורם פון ליידענשאפטען.

שפאנגנדער ראמאן, פון שמוינענדע איבער-לעבונגען און ליבעס-אנגאנטערעס.

(88-סע פארזעצונג)

— איך פערשטעה נישט, האט גערי געזאגט, דו האסט דאך אלץ וועגען איהם דערמאנט.

— איך וויל נאר נישט הערען, סיליטאן איז מענש א בעקאנטער.

— דיינס א בעקאנטער?

— גענוג, לאז מיך צורות! האט עוואנס מיט אונגעדולד געענטפערט.

— אזוי מיין ליעבער! איז ער דיינס א בעקאנטער? האט סילוער צו איהם דערמאנט.

— יא, ער האט מיר געגעבען גלד ארויסצוגעבען מענע הערץ הענען הא-ינגטען, פון דעם צוך בין איך בעהאוסט געווארען אלס נוטער לפחדעד.

— האט האט דאס פאר א הערט, פאר אזא רעכטן, מענש האט סילוער געזאגט.

עוואנס, בעי הערלכען עס האט געלעבט דאס געפיהל פון דאנקבארקייט, האט איהם בעזו פון זיך אפגעשטויסען.

— דו ביסט א גידערערעכטיגער מענש, האט ער געזאגט, סילוען איז מיין וואוילטעטער!

— גענוג, האט ער זיך דערבייי אנגערופען, דאס איז שוין נעהען אזוי לאנג, אז עס לוינט זיך גארנישט הענען דעם צו רעדען.

— און דורך דען בעקאנטשאפט קענסטו ארבען צו איהם אין הויז, האט סילוער געזאגט, דאן מעגסטו אלץ אויסקוקען און צוגרעטען.

— איך וועל געווען דער גרעסטער באגדיט, הען איך וועל דאס געטון! האט עוואנס אויסגעשריגען.

— כא, כא, כא, האט גערי געלאכט, דו זעהסט נישט, סילוער, אז עוואנס פריבט מיט אונז שפאס?

זע האבען זיך בעדע צעלאכט.

— איהר זענט אמת'ע שדים! — האט זיך עוואנס גישט ווילענדיג אויך צו-לאכט, בעי אייך איז שוין אויפגעלאשען דער לעצטער פונק פון ערליכקייט און דאנקבארקייט.

— מען ברענגט, האט סילוער געענטפערט, האסטו דען נאך דיין ערליכ-קייט גישט פערוואנדעט אויף די ביכלען.

— און מיינע אויף די קוילען! האט זיך גערי געזיצעלט.

— איהר האט דען נאך הענינג גלייכען? און האט איהר געהאט דער-מען? האט איהם סילוער איבערצייגענדיג געפרעגט.

— הערט איהם נאר אויס, עוואנס, הערט ער אייך שוין געבען צו פער-שטעהן, — האט גערי צו איהם געזאגט, ער הייסט אלץ! און צו וואס האט דאס איהם געברענגט?

— צו א קאפף גיבען אלע מענשען! האט סילוער אויסגעשריגען, נו, יעצט וועלען מיר ארענגעהן אין דעם גרוב.

— וואוהין פיהרסטו אונז סילוער? האט גערי געפרעגט.

— אין א פאלאץ, וועלכען די גאטער האט אונז געשאפען. מיר וועלען שוין דארט בעלד זיין.

גערי האט דערלאנגט עוואנס'ן זיין פלעשעלע ברענטען.

עוואנס האט דורשטיג א מרונק געטון און עס איבערגעגעבען סילוער'ן.

— לחיים, עוואנס! — האט סילוער געזאגט, זע רויהיג, מיר וועלען דיין וואוילטעטער לעבען לעבען.

— לאך גישט פון איהם, דו טויבענישט, האט עוואנס בעז אויסגעשריגען. ער איז צו הויך פאר דיר.

— מיר איז עס קיין אונטערשיד.

די זון האט גלייכיק איהרע ערשטע שטראהלען אויף די שיבען, בעת, הען די דרייי קאלעגעס זענען געקומען צו א גרויסע הייל.

קיינער האט פון איהר נישט געוואוסט, און קיינער איז אהין קיינמאל נישט ארייגעגאנגען.

סילוער'ן איז די הייל געווען בעקאנט און ער האט אהין ארענגעפיהרט זיינע קאלעגעס, דערבייי האבען זיי פריהער אנגעצונדען עטליכע טרוקענע צווייגען.

— מען דארפט פריהער בעטראכטען איעוועגיג, האט סילוער געזאגט, אמשר איז עמיצער דא, און איך האב גישט ליב מיט עמיצען זיך צו שלען מיין ברכה.

סילוער איז געגאנגען מאראויס. עוואנס און גערי זענען נאך איהם.

ארייגעהענדיג אין דער הייל זענען זיי געבליבען פערוואונדערט. בעם שטע-

פון פלאקערס האבען זיי דערזעהן א גרויסערשיג בילד, א ריינ זוילען האבען אונטערגעהאלטען די איבערשטע דעק פון דער הייל, וועלכע איז געווען מיט גע-שיריכע בלומען. די הייל איז געווען זעהר לאנג, לינקס האט זיך געזעהן א טיך, ווא זאגט איהר צו דעם פאלאץ? האט סילוער געפרעגט.

זיין קול און זיינערע שריט האבען וואונדערליך געקלינגען.

— מען דארפט דא ארייגטרעטען צוזאמען מיט בלעטער. איך בין זעהר מיד. האט גערי געזאגט.

— עס איז נישט גוטיג, האט סילוער געזאגט נאכדעם איהם בייי דען האנד, דו געפינט זיך אלץ, קומט נאר מיט מיר א ביסעל הענטער.

— מיר געפעהלט דא, האט עוואנס געזאגט, דא איז מיר זעהר בעקוועם.

42-טער מאפיטעל:

א פריינד איז א נוים.

צומארגענס נאך דער שרעקליכער נאכט האט זיך האנדא בעגעגענט מיט אמן ערים אנד פאלק, הערלכע זענען געגאנגען צו פוס נאך פילאדעלפיע און מיט זייזאמען אנזעק. גאר אין עקליכע מעג ארום האט זי זיך מיט זיי צעשיידט. אמעל זי האט איהר אויסגעהויזען פערדעכטיג.

הילפלאז, אהן געלד האט האנדא געבלאנדושעט אויפ'ן וועג קיין פילאדעלפיע.

איהר האפנונג דא צו געפינען איהר קינד איז געווארען שוואכער. קיין געלד האט זי גישט געהאט, גאר גוטע פרויען פלעגען איהר אין די דערפער שענקען א שטיקעל ברויט מיט מילך.

דער געדאנק, אז זי איז א בעטלערין... — האט זי שרעקליך גערויקט בעם הארץ און פערביטערט איהר לעבען.

הען זי וואלט געהאט בעלד וואלם זי שוין געהאפט האו צו זוכען איהר קינד.

זוכענדיג אז'ארט, וואו זיך אפצורוהען, איז זי ארום פון הגע, און איז פון געגאנגען צו דער חתל.

זי האט בעשטימט זיך דא אפצורוהען. און איז ארום.

פלוצלינג האט זי זיך אנגעשטעלט.

זי האט דערזעהן הינטער די זוילען א מיגור פון א מענשערשיק

(פארזעצונג קומט)

נייער פאהר-פלאן

אויף די מלוכה-באהנען.

גילטיג פון 15. מאי.

מאלישער וואמזאל:

עס קומען אָן:	עס געהען אָפּ:
1.40 פון וואַרשע פּאַסאַזשיר-צוג	0.05 קען פּויזען דורך קוטנאָ
2.47 „ פּויזען פּאַסאַזשיר-צוג	2.01 „ פּויזען פּאַסאַזשיר-צוג
6.20 „ פּויזען שנעל-צוג	3.08 „ וואַרשע „ „
6.43 „ קראַקע, קאַטאָוויץ פּאַסאַזש.-צוג	6.28 „ וואַרשע שנעל-צוג
6.59 „ פּויזען, קאַטאָוויץ „ „	7.16 „ וואַרשע פּאַסאַזשיר-צוג
7.46 „ לאָוויטש, קאַטאָוויץ „ „	8.00 „ אָסטראָווע „ „
8.51 „ פּויזען דורך קוטנאָ	8.30 „ קאַלישע
9.00 „ אָסטראָווע דורך קוטנאָ	9.08 „ פּויזען דורך קוטנאָ
10.02 פון וואַרשע דורך קוטנאָ	12.31 „ פּויזען לוקסוס-צוג (מאָנטאָ, מיטוואָך און פרעטאָג)
11.01 „ לעמבערג דורך קוטנאָ	12.59 „ פּויזען פּאַסאַזשיר-צוג
12.28 „ וואַרשע לוקסוס-צוג (מאָנטאָ, מיטוואָך און פרעטאָג)	13.15 „ וואַרשע (דירעקט)
12.46 „ וואַרשע פּאַסאַזשיר-צוג	13.35 „ וואַרשע פּאַסאַזשיר-צוג
13.10 „ פּויזען דורך קוטנאָ	14.15 „ קוטנאָ
13.20 „ פּויזען דורך קוטנאָ	15.30 „ אָסטראָווע „ „
13.15 „ קאַלישע	15.35 „ לעמבערג
18.18 „ פּויזען לוקסוס-צוג (מאָנטאָ, מיטוואָך און פרעטאָג)	15.40 „ לאָוויטש „ „
18.50 „ פּויזען פּאַסאַזשיר-צוג	18.26 „ וואַרשע לוקסוס-צוג (מאָנטאָ, מיטוואָך און פרעטאָג)
18.55 „ לאָוויטש „ „	19.02 „ פּלאַצע דורך קוטנאָ
20.49 „ פּלאַצע דורך קוטנאָ	19.11 „ אָסטראָווע פּאַסאַזשיר-צוג
21.45 „ וואַרשע דורך קוטנאָ	19.20 „ לאָוויטש „ „
22.05 „ לאָסץ (אין פאַל ווען עס איז גוטיג)	20.00 „ לאָסץ „ „ (אין פאַל ווען עס איז גוטיג)
23.12 „ וואַרשע שנעל-צוג	21.00 „ קראַקע און קאַטאָוויץ
23.25 „ אָסטראָווע פּאַסאַזשיר-צוג	21.56 „ פּויזען פּאַסאַזשיר-צוג
23.35 „ קוטנאָ.	23.20 „ פּויזען שנעל-צוג

פאַבריקס-באַהן:

עס קומען אָן:	עס געהען אָפּ:
1.48 פון קאַלישע פּאַסאַזשיר-צוג	1.25 קען קאַלישע
5.00 „ „ „	4.50 „ „
6.50 „ „ „	6.40 „ „
7.44 „ „ „	7.20 „ וואַרשע שנעל-צוג
7.40 „ „ „	8.30 „ קאַלישע
8.40 „ „ „	9.35 „ טאַרנאָבערזשע
9.50 „ טשענסטאָכאָוו פּאַסאַזשיר-צוג	10.35 „ קאַלישע
11.10 „ קאַלישע „ „	11.50 „ קאַלישע
12.45 „ קאַלישע „ „	14.15 „ קאַלישע
13.35 „ פּאַזשיסק „ „	14.35 „ קאַלישע
14.40 „ קאַלישע „ „	15.15 „ קאַלישע
15.48 „ קאַלישע „ „	16.20 „ טשענסטאָכאָוו
16.35 „ וואַרשע „ „	17.20 „ קאַלישע
16.45 „ קאַלישע „ „	18.25 „ קאַלישע
19.55 „ טאַרנאָבערזשע „ „	18.45 „ פּאַזשיסק
20.00 „ וואַרשע שנעל-צוג	19.20 „ וואַרשע פּאַסאַזשיר-צוג
20.25 „ קאַלישע	19.35 „ קאַלישע
21.35 „ קאַלישע (זונטאָג און חג)	20.18 „ קאַלישע
21.55 „ פּאַלישע (ווען עס איז גוטיג)	21.45 „ קאַלישע
	23.45 „ קאַלישע

שרייבט אייערע קרובים אין אמעריקא,

אז איב זיי ווילען פאהרען פאר א ביליגן פרייז קען לאדז, זאלען זיי זיך אנשליסען אין די אויסלוג (עקסקורסיע) רוכע, וועס עס ארגאניזירט דער ניו-יארקער קאָרעספּאָנדענט פון „לאדזער טאגעבלאט" נ. אייזנער.

שרייבט אויך אייערע קרובים אין אמעריקא, אז ג. אייזנער שיקט איבער דאלארען קען פוילען און רעכענט ביז 50 דאלאר—1 דאלאר און ביז 100 דאלאר נאר 2 דאלאר.

אלערלי פוילישע דאקומענטן, ווי געבורטס-ציטיס (פלעגיאַטיס) אקטען הערגען קויף און פארקויף מיט בעשטעטיגונג פון פוילישן קאנסול, ווענען אויך אויסגעארבעט א פאר ביליגען פרייז.

Gustave Eisner 1133 Broadway NEW-YORK City

Zjednoczone Fabryki Maszyn

„UNIA"

dawn. C. Blumwe i Syn, Sp. Akc.

BYDGOSZCZ-WILCZAK

די פעלטסטע און פוילען ספעציעל-פאבריקן-פאבריק

ליפערט אלס ספעציעלישטן:

מאשינען אייניריכטונגען פאר האלץ - בעארבייטונג.

מיט אנפרעגען זיך צו הענדלען אום פארשרעטער:

Inżynier G. Praszkier,

Łódź, Zawadzka 16a

Tel. 2- 752.

ליו-ביבליאטעק

א. נ. אייזענשלאס

פאלודניאווא 11, ליינקע פעריצע 3 שטאק.

די ביבליאטעק איז מעביג מאנטאג און מיטוואך פון 6—10 אָוונד און שבת פון 10—1 מיטאג און פון 4—10 אָוונד. אונטערטאן קען מען זיך יעדען טאג פון 6—10 אָוונד.

פאַכען-זעצען

מיט ציינגישע דערזיט

עלעקטער פעלדשער

מ. ראזענצווייג

וויסבאדניא 29, — גאָרזעזנער מיליתריינער

פעלדשער אין פאזנאנסקיים שטיפל

חעלט אויך געשווירען אלץ ארט לויט מעטאדע פון פרעס. ביער — אהן אפעראציע

Dr. Ludwik Falk

ספעציאל-ארצט

פאר הויט- און נעץ עכסס-סרטנסרטיטען

גאוראאס 7, טעל. 28-07.

נעמעט אָן פון 10 — 12 און פון 5 — 7 אָוונדס

פאר 10 זל.

לערן איך אויס

טאנצען

פאר אנפאנגער חטפס זיך אן דער קורס דאָס 3-טען פון יעדען חודש.

אנמעלדונגען אין דער טאנץ-שולע

פאלודניאווא 10.

מיט אכטונג ד. פרידזאלד.

J. Reder, Łódź

Konstantynowska 11/13

אלע שווייסערלי אז שווייסערלי

אלע אלגעמיינע אלגעמיינע

אלע אלגעמיינע אלגעמיינע

דריקזאכן

אלערליי

ווערען געלט, און פראמפט אין דער מיינסטער אויס-פיהרונג און די מאדערנסטע שריפט אויסגעפערטיגט.

מלעפסידרעס

(טאדעס-אנצייגען)

ווערען אין סערלויף פון 2 שעה גע'דרוקט און אויסגעקלעבט איבער דער גאנצער שטאט.

בוכדרוקעריי

ע. און מ. האמבורסקי

פיעטריקאווער 16, טעל. 47.

לעזט און אבאנירט

— דאס —

לאדזער טאגעבלאט

לאמפען

פיר שפייז-צימער מאלאו-מאבינעס

שלאף-צימער

קויפט זיך אמעסטען און אמעריקע-לאנער בא

Sz. P. Szmalewicz

פאלודניאווא 8, טעל. 64-39.

הערען אנגעטען רעפעראטארען אומראנטגען, אקסידיען.

לעטשניצע

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

אין צאהן-ערצטליכער מאבינעס

17 זגערזשער 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראסאוויסקי	צאהן-, האלס-, אויגען-קר.	פון 10-1 5—9 6—8
ד"ר יוסמאן	נערוועז-קראנקהייטען	פון 12—3
ד"ר רוזשאנער	הויט און געשלעכטס-קר.	10—11 פון 1-2.30
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פאפיערני	פרויען- און געבורטס-הילף	12½—1 4—5
ד"ר גאלדשטיין-פאלאס	אויגען-קראנקהייטען	1—2 6—7
ד"ר סאנטאר	פירורגישע קראנקהייטען	1—2 4—5
ד"ר ווייגבערג	אינערע, ספעץ. הערץ, לונגען	11—1 6—7
ד"ר סטופעל	רענטגען	10—12 4—6
צאהן-ארצט א. גראדזענסקי	צאהן- און מויל-קראנק.	9—2 6—8
צאהן-ארצט נ. ראזעס		

פינסטערע חערטגזאגונג-בעשטראהלונג. פאמען-שטעלע

מיט דער לעטסטער איז געפעגט געווארען

א רענטגען-אינסטיטוט

קסטרע - לעפס, דיאטערמיע און פלעקטרע-מיזישע קאבינעטס.

וויזיטען אין דער שטאט. — קען אויך זוגעגען.

אלע ארט פארצייניסע אנליטען. — קויפען פאר שטאפלער.

איינפאנגען געגען שכארלאטאנען.

ערצטליך-מאסטעריש-כאנגעס.

פרל. מ. מארקוס נעמט אָן פון 5-7 אָוונדס.

קיעצען

צום דריקען

און רעקלאמע צייכענונגען

פונדעס פון די אייגענע יודישע קלישע-פאבריק

101 „GALWANO" TEL 57-68 PIOTRKOWSKA 101

פעלד-בעטען

ווענען אין מיט א ערפינדונג פון פאבריקס-מארקע

Palma-Patent

מיט הערצע מיר גשרעמירען אויף 3 יאהרען ש רגש אויף לאנגער אין ש נרויסען אויסמאשלען

נימעל-בעטען, נימעל - סינדער - בעטען

מיש-בעטען, אמעריקאנקעס, סינדער-הענגלער, סינדער-בענקעלער אויף רעד-ווער מיט אויך מעזער סעס.

מעגטראצען

פון אמעריקאנער נאמען, שאטען אין פאבריקעס

קאזעמקעס און מעגטשאנען

ע.מ. בעקלער מיט הענדלער מיט שרער ברוי

17 זל., שלעכטע בעקלער 14 זל.

עיקרע בעטאנדלונג קאבריקס-ווענען

הורמ. זקאלניק רעקערשטראס. דעמט.ל

לאדז, פולאצקע 24, טעל. 13-65.

גאנץ לאדז מיט ווייטער!

אין פארלויף פון 7 טעג קען יעדער השגע

עלעקטריש בעלויכטונג

איז שטוב אויף ראטעס

אויסצוצאהלען וועכענטליך פון 3 זל. אן.

נעם אויך אן מאטארען צו רעפערירען, איבער-פרעמשען ליטשניקעס אויף אנראנישטיקעס, פרעטשקעלען פון דער עלעקטרעטיגע אלעס ערלעדיגע פיגע פיגקליך און רעיעל נאר די קאנצעסיע-ירעס מיטעל וועס איז פארראנטירטליך פאר דער לאדזער עלעקטרעטיגע

פ. לעוויז, לאדז קאנסטאנטינער 58

פרעגע-נעמעלס. טעגיג פון 8 פריה ביז 11 אָוונדס.

אנמ.: שפרעכשטונדען פון 2—3, 8—11 נאכט.

עלעקטרישע לעמפען און גאז-שטעקעס מיט אלץ מיליגער פון פרייז-קורענט. פאבריקען מע-קוטען 3 ספעציעלען ראבאט מיט נויטע קאנצעסיעס.

אשרי אדם שמע לי!

לשקד על דלתתי יום-יום

כי הולך עתום ילד בטח

און אז דו דארפסט ערלעדיגען פאנדאווע זאכען זאלסטו גלייך קומען צו לויסען אין ביורע

17 פיעטריקאווער 17

52 זגערזשער 52

וואו ס'וועסט ערלעדיגע און געשריבען ביטעס לויט'ן אויסטאה, קארגע פארמעס, קלאוזאלעס, זאמבזיפיקעשעניעס, אויף אלע שפרעכען אין פוילען פקסען, איינשרייבעס, אבעלטציעס, קארגע און ציוילע שותפות-אקטען, איבער-זעצונגען אין אלע שפרעכען.

אכטונג

י. מאנעלאזאן רעפעט-קאנסולענט.

שרייבען

עהן און שנעל

לערנט אויס דער בעריהמטער

פאליגראף ל. בערמאן

אין 15 לעקציעס. אויך ווערט גלערנט גוט א יודישען בריף דאס וועס קען גאר נישט. זאוואדזקע 10 פר. 1 שט.

מאדערנע איבעראל

גאר די פון מעגטרעס

פעלד-בעטען

ווענען אין מיט א גר פאבריקס-מארקע

Palma-Patent

מיט הערצע מיר גשרעמירען אויף 3 יאהרען ש רגש אויף לאנגער אין ש נרויסען אויסמאשלען

נימעל-בעטען, נימעל - סינדער - בעטען

מיש-בעטען, אמעריקאנקעס, סינדער-הענגלער, סינדער-בענקעלער אויף רעד-ווער מיט אויך מעזער סעס.

מעגטראצען

פון אמעריקאנער נאמען, שאטען אין פאבריקעס

קאזעמקעס און מעגטשאנען

ע.מ. בעקלער מיט הענדלער מיט שרער ברוי

17 זל., שלעכטע בעקלער 14 זל.

עיקרע בעטאנדלונג קאבריקס-ווענען

הורמ. זקאלניק רעקערשטראס. דעמט.ל

לאדז, פולאצקע 24, טעל. 13-65.

וויכטיג פאר די, וואס פאהרען אויף אורלויב - אפרוף!!

ווילט איהר אייער אורלויב גוט פערבענגען? ווילט איהר האבען אנגענעהמע געזעלשאפט? פאהרט אויף אפרוף נאר אין

פענסיאנאט

„WYGODA"

St. GŁOWNO, Polenice, Wila Pabiańskiego obok Nowego Otwocka, przy lesie

סטאציע גלאוונא - פאלעניצע

ווילע פאביאנסקי נעבען נאווא-אטוואצק

אמפעהלט: גרויסע זוניגע צימער. כשר'ע, היגיענישע און נע-טעקע קיך. הערליכע גענעד. קאנסורענץ-פרייזען

40% ביליגער ווי איבעראל!

בעמערקונג: בעטגעהאנד איז גוטיג מיטצובארענגען.

צו ווענדען זיך דירעקט צו פרוי אפעל אין פענסיאנאט „ווייגדא"

פאר יעדענדליכע אז ערוהסמע

שטייער-בעראטונג

„ארגוס" זאכאדניא 36

איינצאהלונג פון שטייערי און ערלעדיגונג פון אלע שטייער-ענינים.

אבאנאמענטס-פרייז: פאר א מונאט אין פוילען 5 זל., אין פרעמדלענד לויט דער מעטע 40 גר., פרעמדע בא., אין מעטע 10 גר., פרעמדע 60 גר., אין שווייץ 10 ראנק. אנאנסען-פרייז: ליניע—20 פרעג, אין שווערע לעזער—2.25 דעלער. פאר א מונאט אין פוילען 5 זל., אין פרעמדלענד לויט דער מעטע—מיט 50% אויפשלאג, אויסער דער מעטע—מיט 100% אויפשלאג. אין די פרעמדען מדינות קען מען אבאנירען אין ראבאנ-

Redaktor-wydawca B. Hamburski

Tłocznia B. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 16.